

Celje - skladišče

D-Per

214/1978

1119781157,3

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

St. 3
Leto XXVIII
12. 2. 1978

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

Gospodarski plan za leto 1978 je rezultat večmesečnega proučevanja in analiziranja vseh dejavnikov, ki vplivajo na njegovo uresničitev. Plan je bil v večmesečni razpravi v TOZD in se je tako oblikoval njegov osnutek, ki je bil posredovan vsem TOZD pred dokončnim sprejemom. Na zadnji seji delavskega sveta EMO je bil plan za celotno delovno organizacijo sprejet. Komentar o letošnjem gospodarskem planu objavljamo na 2. strani.

V prilogi te številke objavljamo samoupravne sporazume, ki so bili sprejeti na zadnjih referendumih. Objavljamo jih zato, da jih bo imel vedno pri roki vsak, ki je zaposlen v EMO. Tako bo lahko učinkovito deloval kot samoupravljelec. V prilogi sicer niso vsi sprejeti sporazumi, ker bomo nekatere tiskali v malih brošurah in razdelili delavcem po vseh TOZD.

Programe TOZD skupnega pomena bomo objavili v prihodnji številki, tako da bo vsak delavec seznanjen, kaj morajo v letošnjem letu storiti ali opraviti naše strokovne službe. V strnjem gradivu vam bomo na najbolj poljuden način prikazali odgovorno pa tudi naporno dejavnost naših strokovnih služb, ki nosijo veliko odgovornost za uresničitev gospodarskega plana.

Varstvo pri delu se ne razvija tako kot bi bilo treba. O tem nam pričajo številne nezgode, ki so se pripetile v letu 1978. Več o tem berite na 4. strani.

Pred nami so volitve v organe oblasti in samoupravne organe. Sestavek o tem objavljamo na 6. strani.

V LUČI PRIPRAV NA KONGRES ZKS

Gradivo za kongres Zveze komunistov SR Slovenije, je dano v široko razpravo. V skladu s tem gradivom pa morajo komunisti in delavci delovati v začrtani smeri tako na političnem kot tudi na gospodarskem področju. Ni dovolj, če gradivo beremo in o njem razpravljamo, temveč moramo iz njega tudi izpeljati akcije, ki bodo dale na področju uresničevanja zakona o združenem delu konkretne rezultate.

V tej smeri se je odvijala tudi dejavnost konference članov ZK EMO, ki je bila dne 4. 2. 1978. Konferenci so prisostvovali poleg predstavnikov samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij tudi vodilni in vodstveni delavci iz vseh TOZD in vodstva delovne organizacije.

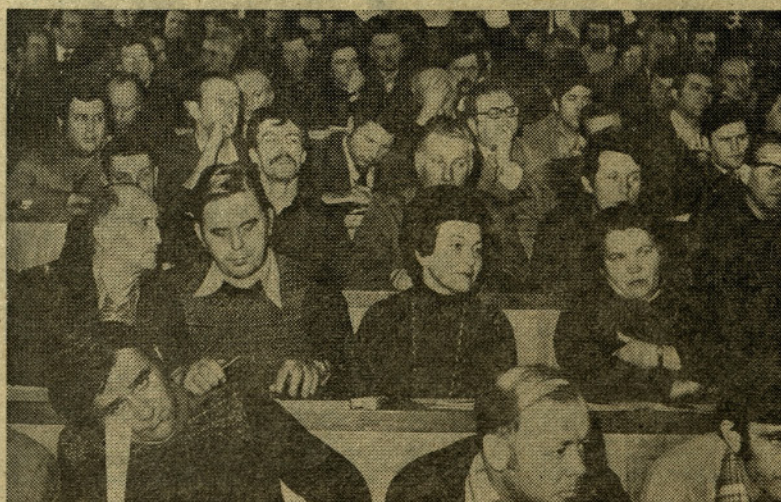
Konferenca je obravnavala dosedanje uspehe pri samoupravnih preobrazbi. Tovariš Franček Gazvoda je v uvodni besedi podrobno razložil dosedanje uspehe na tem področju, kakor tudi pomanjkljivosti, ki so škodovala naprednemu gospodarskemu razvoju. Pri oceni dosedanjega dela je poudaril, da je za EMO začelo prelomno obdobje v našem gospodarjenju in organizaciji dela, ki se odraža zlasti v sprejetih samoupravnih aktih. Pri sprejemanju le-teh je bilo opravljeno ogromno delo zlasti pa so bili uresničeni nekateri sklepi konference ZK iz leta 1977, ki se nanašajo na organizacijo dela in celotne gospodarske dejavnosti TOZD in delovne organizacije v skladu z načeli zakona o združenem delu.

Referendumi v nekaterih TOZD prvič niso uspeli zato, ker se niso delavci dogovorili o vsem kar je bilo potrebno vnesti v samoupravne akte in je ostal del delavcev neinformiran. Drugič pa pri glasovanju za določene samoupravne akte ni bilo nobenih zadržkov, ker je bilo vse boljše pojasnjeno in so bili rezultati glasovanja zelo uspešni.

Konferenca je ugotovila, da je bil plan za leto 1978 v javni razpravi in da je kot tak ugoden za dokončni sprejem. Letošnji plan so obrazložili Drago Mravlak, Anton Krebs in Franček Gazvoda.

Uresničitev letošnjega gospodarskega plana pa zahteva jasno in smotno dejavnost na gospodarskem področju, kajti od uresnitve so odvisni vsi naši načrti za bodočnost. Mnogo več se bomo morali dogovarjati kako doseči optimalno stopnjo v našem gospodarjenju in jo s konkretnimi akcijami tudi doseči. Šele po ustvaritvi dohodka ali čistega dohodka, se lahko pogovarjamo o tem, kako ga bomo razporedili in tudi o tem odločamo.

Na konferenci je prevladovalo vzdušje, da so letošnje planske naloge sicer zahtevne, da pa jih je mogoče vse uresničiti, če bomo delali načrtno po zastavljenem programu.

Dne 4. 2. 1978 je bila konferenca članov ZK, na kateri so razpravljali o ukrepih za doseganje dobrih gospodarskih uspehov za leto 1978.

Za izvršitev plana proizvodnje je potreben planirani čas. Vsaka izgubljena minuta delovnega časa pomeni manj proizvodnje, manj dohodka in manj osebnega dohodka.

GOSPODARSKI PLAN ZA LETO 1978

Po visoki izgubi v letu 1976, predstavlja leto 1977 začetek sanacije delovne organizacije. Rezultati, ki smo jih dosegli v lanskem letu, so spodbudni in dajejo realne osnove za dokončno sanacijo in uveljavitev razvojnih ciljev TOZD in delovne organizacije EMO.

Gospodarski plan za leto 1978 je rezultat večmesečnega proučevanja, analiz in usklajevanja vseh dejavnikov, ki vplivajo na realizacijo plana. Planski cilji predstavljajo pomemben, toda realen premik pospešene rasti planskih poslovnih pokazateljev in začetek razvojnih sanacijskih vlaganj v izgradnjo tovarne energetskih naprav. Gospodarski plan ne vsebuje samo številčnih pokazateljev, izdelan je tudi ovrednoten program dela delovne

skupnosti skupnih služb in TOZD skupnega pomena. V teh programih so opredeljene naloge posameznih služb, oddelkov in delavcev v skupnih službah za posamezne TOZD, kar je osnova za svobodno menjavo dela delovne skupnosti skupnih služb s TOZD. Da bi bile bolj učinkovite in neposredne v skupnem delu s TOZD so se tudi reorganizirale, operativna prodaja pa je prenesena neposredno v TOZD.

Važnejši elementi plana:

Plan proizvodnje za leto 1978

v 000 din

TOZD	Dosežena proizvodnja v letu 1977	Planirana proizvodnja v letu 1978	Indeks
Frite	52.517	67.062	128
Posoda	576.717	732.948	127
Radiatorji	105.992	139.102	131
Kotli	96.863	176.503	182
Odpreski	72.559	90.838	125
Orodjarna	36.756	42.500	116
TOBI	172.499	262.938	152
ERC	11.362	11.557	102
Emokontejner	100.442	229.196	228
Vzdrževanje	93.344	122.095	131
Skupaj:	1.319.051	1.874.739	142

Porast proizvodnje je največji pri TOZD Emokontejner, Kotli in TOBI, pri ostalih pa je pod povprečno rastjo 42 %.

TOZD Kotli je že v letu 1977 v primerjavi z letom 1976 napravila velik skok v obsegu poslovanja. Ta trend pospešene rasti se nadaljuje tudi v leto 1978, ki predstavlja tudi začetek realizacije njihovega razvojnega programa s pričetkom investicije v tovarno energetskih naprav.

TOZD TOBI je imela v prvem polletju težave z opredelitvijo prodajnega programa, zato je bila v tem času proizvodnja nizka, v drugem polletju pa je že bila dosežena proizvodnja, ki zagotavlja, da je plan realen in dosegljiv.

TOZD Emokontejner je prvo polletje lanskega leta životaril z nepokrito izgubo vse do sredine julija, ko je bila na osnovi izdelanega sanacijskega programa izguba pokrita. V drugem pollet-

ju je iz meseca v mesec obseg proizvodnje povečevala vzporedno z zagotavljanjem pogojev za večjo proizvodnjo (predvsem pomanjkanje delavcev) in ob koncu leta že dosegal proizvodnjo in prodajo, ki opravičuje visok porast obsega proizvodnje v letu 1978.

Za vse ostale TOZD, ki imajo planirano nižjo rast obsega proizvodnje, je na osnovi analiz in preverjanja možnosti doseganja takega obsega proizvodnje ugo-

tovljeno, da so plani realni in dosegljivi.

Planirano je, da bo vsa proizvodnja prodana na domačem in tujem trgu. Velik premik predstavlja močno povečanje izvoza, in sicer od 6,8 milijona dolarjev v letu 1977 na 11,8 milijona dolarjev v letu 1978.

TOZD Posoda planira izvoz v višini 6,4 milijona dolarjev, TOZD Emokontejner v višini 4,6 milijona dolarjev in TOZD TOBI 0,8 milijona dolarjev.

Plan celotnega prihodka in dohodka

v 000 din

TOZD	Planiran celotni prihodek	Planiran dohodek
Frite	72.190	12.432
Posoda	546.178	244.669
Radiatorji	128.351	34.641
Kotli	311.726	47.586
Odpreski	92.631	23.175
Orodjarna	42.500	26.543
TOBI	217.598	53.743
ERC	11.557	6.500
Emokontejner	236.180	89.380
Vzdrževanje	122.095	37.077
DSSS	76.590	50.494
Skupaj:	1.857.596	634.240

Celoten prihodek vseh TOZD je v letu 1977 dosežen v višini 1,36 milijarde dinarjev, v letu 1978 se povečuje za 500 milijonov dinarjev na 1,86 milijarde dinarjev ali za 37 %.

Planiran dohodek vseh TOZD v letu 1978 je 634 milijonov din, ki pa ni primerljiv z letom 1977, ker se na osnovi zakona o združenem delu in zakona o skupnem prihodku dohodek povečuje za svobodno menjavo dela skupnih služb s TOZD, ki so bile prej financirane v breme stroškov TOZD.

Število zaposlenih se povečuje za 13 % na 4.315 zaposlenih zaradi potreb povečanja plana, osebni dohodki se povečujejo od 262 milijonov dinarjev na 538 milijonov dinarjev ali za 37 %.

Osebni dohodki so planirani za vse TOZD na enak način, kar pomeni, da delavci vsake TOZD pri doseganju plana dohodka TOZD imajo planiran tak osebni dohodek, ki zagotavlja izplačilo po rangni vrednosti povečano za 10 % preseganja norm oziroma za vrednotenje uspešnosti dela in za vse dodatke. Rangna vrednost pa se v povprečju povečuje za 10 % v primerjavi z letom 1977 od 2.006 na 2.007 din za rang 1.

Planirana je postopna rast ragnne vrednosti, kar pomeni tudi postopno rast osebnih dohodkov ob pogoju doseganja planiranih rezultatov. Za plan osebnih dohodkov so upoštevane po posameznih kvartalnih naslednje rangne vrednosti za rang 1:

- I. kvartal 2.106 din
- II. kvartal 2.159 din
- III. kvartal 2.256 din
- IV. kvartal 2.307 din

Izplačani osebni dohodki so lahko višji od planiranih osebnih dohodkov, če bo presežen plan dohodka in plan dohodka na zaposlenega, in sicer po določilih

samoupravnega sporazuma o delitvi čistega dohodka do 10 % za vsak odstotek, izračunan po določilih navedenega sporazuma, za vsak nadaljnji odstotek povečanja, izračunan po določilih sporazuma pa za 0,5 %.

Planirani povprečni mesečni čisti (neto) osebni dohodki na delavca so:

TOZD Frite	5.192
TOZD Posoda	4.264
TOZD Radiatorji	4.503
TOZD Kotli	5.254
TOZD Odpreski	4.638
TOZD Orodjarna	5.546
TOZD TOBI	4.613
TOZD ERC	5.622
TOZD Emokontejner	4.452
TOZD Vzdrževanje	5.279
DSSS	5.531

Po pričakovanem skromnem rezultatu v letu 1977 je planiran ostanek za sklade vseh TOZD v letu 1978 73,2 milijona dinarjev, od tega pa za razširitev materialne osnove dela 18,5 milijona dinarjev, za sklad skupne porabe 13 milijonov dinarjev, za sredstva rezerv 10,2 milijona dinarjev in za obveznosti in posojila po samoupravnih sporazumih in zakonskih določbah 31,5 milijona dinarjev. Vse TOZD planirajo pozitiven finančni rezultat.

Planske naloge so zahtevne, vendar realne in jih zato moramo izpolniti. Pospešena rast vseh poslovnih rezultatov in razvoj TOZD bo omogočil dokončno sanacijo in zagotavljanje socialne varnosti članom kolektiva. Naloge moramo izpolnjevati, si medsebojno zaupati in postati močna povezana delovna organizacija, ki bo sposobna premagati tudi največje težave in probleme. Zato ni mesta za pesimizem, ampak moramo zaupati sami sebi, sodelavcem pri realizaciji postavljenih ciljev.

Tudi na občnem zboru osnovne organizacije sindikata skupnih služb dne 27. 1. 1978 so podrobno razpravljali o planu za leto 1978.

PROGRAM UKREPOV ZA REALIZACIJO GOSPODARSKEGA PLANA ZA LETO 1978

Po visoki izgubi v letu 1976 predstavlja leto 1977 začetek sanacije delovne organizacije. Rezultati, ki smo jih dosegli v lanskem letu, so spodbudni in dajejo realne osnove za dokončno sanacijo in uveljavitev razvojnih ciljev TOZD in delovne organizacije EMO.

Gospodarski plan za leto 1978 je rezultat večmesečnega proučevanja, analiz in usklajevanja vseh dejavnikov, ki vplivajo na realizacijo plana. Planski cilji predstavljajo pomemben, toda realen in nujen premik pospešene rasti planskih poslovnih pokazateljev in začetek razvojnih sanacijskih vlaganj.

Samoupravno sprejet gospodarski plan je obveza vseh zaposlenih, da ga vsak na svojem področju realizira. Zato mora vsak član kolektiva poznati planske cilje in jih sprejeti kot svojo nalogo. Za spremljanje in zagotavljanje boljših pogojev za realizacijo plana moramo sprejeti program ukrepov.

1. V letu 1978 moramo dokončno izpeljati in konkretizirati vse organizacijske spremembe povezane z uresničevanjem Zakona o združenem delu.

Treba je:

— Samoupravno organizirati posebno finančno službo in opredeliti v sporazum medsebojne odnose pri financiranju.

Nosilec: finančna služba — Mihelin Angelca. Rok: 28. 2. 1978.

— Statusno urediti zunanjetrgovinsko dejavnost.

Nosilec: zunanjetrgovinska služba, pravna služba — Čelik Rafael. Rok: 19. 3. 1978.

— Samoupravno organizirati posebno delovno skupnost, skupnosti TOZD za toplotno tehniko za trženje.

Nosilec: organizacijska služba, pravna služba, TOZD Kotli in Radiatorji — Hemdt Drago. Rok: 30. 3. 1978.

— Izdelava in sprejem samoupravnega sporazuma o notranji organizaciji s katalogom del in nalog za vse TOZD in DSSS.

Nosilec: organizacijska služba — Pauza Franjo. Rok: 15. 3. 1978.

— Uskladitev vseh samoupravnih splošnih aktov, ki še niso usklajeni s pozitivno zakonodajo.

Nosilec: pravna služba — Rojec Anton. Rok: do konca leta 1978.

2. Uvedba nagrajevanja po rezultatih dela za vsa delovna opravila v DO.

Nosilec: organizacijska služba — Pauza Franjo. Rok: do konca leta 1978.

3. Analizirati je treba celoten informacijski sistem v DO in uvesti konkretne novosti v samo funkcioniranje sistema s ciljem, da nam bo omogočal pravilne in pravočasne informacije, ki so pogoj za učinkovito ukrepanje v poslovnem procesu in samoupravnem odločanju.

Nosilec: ERC. Rok: do konca leta 1978.

4. Pristop k realizaciji razvojne sanacije EMO usmerjene v NOVI EMO:

Prikaz vseh potrebnih naložb v razvojno sanacijo in izdelava programa ukrepov za njihovo izvedbo.

Nosilec: vodstvo DO skupaj s skupnimi tehničnimi službami, FRS in vodstvu TOZD — Jančigaj Miro, Gradina Ladislav. Rok: 30. 3. 1978.

— Priprava dokumentacije in pričetek izgradnje tovarne energetskih naprav.

Nosilec: vodstvo DO, skupne tehnične službe, FRS, TOZD Kotli — Gradina Ladislav. Rok: 31. 7. 1978.

— Priprava vseh osnov in pričetek izgradnje obrata družbene prehrane.

Nosilec: skupne tehnične službe — Ajdnik Rafael. Rok: 31. 7. 1978.

— Priprava vseh osnov in dokumentacije za pričetek izgradnje nove orodjarne v letu 1979.

Nosilec: vodstvo DO, TOZD orodjarne, skupne tehnične službe — Krese Ludvik. Rok: 31. 12. 1978.

— Priprava ekonomskih in tehnoloških osnov za investicijo v TOZD TOBI.

Nosilec: skupne tehnične službe, marketing raziskava in TOZD TOBI — Krenh Rudi. Rok: 31. 12. 1978.

5. Samoupravni delovni red:

— Delavci v strokovnih službah morajo vsake tri mesece konkretno poročati o izpolnjevanju programov dela, ki so sestavni del sprejetega letnega gospodarskega načrta. Realizacijo posameznih programskih nalog je treba samoupravno in politično spodbujati in sankcionirati.

Nosilci: službe in sektorji, rok poročanja in obravnave na samoupravnih organih in DPO v TOZD in DSSS vsake tri mesece.

— Zmanjšati je treba odsotnost z dela vseh vrst za 20 %. Nosilec kadrovska služba, samoupravne delovne skupine in vsi vodilni in vodstveni delavci in osnovne organizacije sindikata.

— Sestankovanje vseh vrst v vseh sredinah DO je potrebno racionalizirati tako, da bodo sestanki dobro pripravljeni in vodeni. Samo izjemoma se lahko sestanki pričnejo pred 13. uro. O sklicu sestankov samoupravnih organov mora biti obveščen sekretariat samoupravnih organov.

Nosilci: vodstva samoupravnih organov in DPO, tajnik DO, sekretariat samoupravnih organov.

— Z izboljšanjem organizacije dela in razvijanjem moralne in materialne stimulacije vseh zaposlenih je treba izboljšati izpolnjevanje delovnih nalog, pravočasno pričetki in končati z delom.

Nosilci: vsi vodilni in vodstveni delavci in vodje samoupravnih delovnih skupin.

6. Zniževanje stroškov — prihranki:

— Zmanjšanje slabe kvalitete vsaj za 20 %.

— kljub opaznim tendencam po zviševanju cen materialov, ki jih uporabljamo v poslovanju, je treba z varčevanjem in ostalimi aktivnostmi zagotoviti, da bo razmerje med celotnim prihodkom in materialnimi stroški vsaj za 0,5 % ugodnejše kot je to v gospodarskem planu za leto 1978 predvideno.

Nosilci: vsak v okviru delovnega področja in pooblastil. Rok: stalna naloga, ki se naj konkretizira po TOZD in samoupravnih delovnih skupinah. FRS izdela posebno metodo spremljanja prihrankov.

— Tale zalogaj je res privlačen, toda za naju najbrž previsoko postavljen...

Če hočemo doseči to, kar smo planirali, moramo na svojem delovnem mestu v določenem času napraviti toliko in več kot je planirano. Zato začnimo smotrno izkoriščati naš delovni čas in uspehi bodo razveseljivi.

Poškodbe v letu 1977

V letu 1977 je bilo skupno 281 poškodovanih delavcev ali 7,15 odstotka od skupnega števila zaposlenih (3931). V letu 1976 je bilo skupno 252 poškodovanih delavcev ali 6,75 odstotka od skupnega števila zaposlenih (3732). Na eno poškodbo je v letu 1977 odpadlo povprečno 16,99 izgubljenih delovnih dni v primerjavi z letom 1976, ko je bilo 20,25 izgubljenih dni na poškodbo. Iz navedenih podatkov je razvidno, da so bile poškodbe v glavnem lažjega značaja, razen težkih poškodb, ki so v tem poročilu posebej obdelane.

Glede na vrste poškodb je bilo v delovni organizaciji EMO v primerjavi z letom 1976 naslednje stanje:

Stanje poškodb v letu 1976	in v letu 1977
9 težkih poškodb	7 težkih poškodb
194 lahkih poškodb	231 lahkih poškodb
49 poškodb na poti	43 poškodb na poti
Skupaj: 252 poškodb v letu 1976	Skupaj: 281 poškodb v letu 1977

V 281 poškodbah so vštete tudi tri kolektivne poškodbe, kjer sta bili v posameznih dogodkih poškodovani dve osebi.

Od skupnega števila zaposlenih moških (2288) se je v letu 1977 poškodovalo 212 delavcev ali 9,27 % (v letu 1976 pa 9,07 %). Od skupnega števila zaposlenih žena (1643) se je v letu 1977 poškodovalo 69 delavk ali 4,20 % (v letu 1976 pa 3,52 %).

Skupno število poškodovanih na delu je bilo v letu 1977 238 oseb ali 6,05 %, na poti pa je bilo poškodovanih 43 oseb ali 1,09 % od skupnega števila zaposlenih.

Največ delovnih poškodb se je v letu 1977 pripetilo na sredo (56 poškodovanih), sledi pa ponedeljek in torek (s 54 poškodovanimi); najbolj nevarna delovna ura pa je druga (40 poškodb ali 14,23 %) in sedma (36 poškodb ali 12,81 % vseh poškodb v letu 1977).

Povečano število poškodb na določen dan (v letu 1977 je to sredo) se iz leta v leto spreminja, zato je ugotavljanje pravega vzroka dvomljivo, vendar vse kaže, da je takšno stanje povezano s hitrejšim tempom dela v prvih dneh tedna. Svoje pa k navedenemu stanju vsekakor prispeva tudi naraščajoča utrujenost.

Razlago zakaj je v drugi delovni uri največ delovnih poškodb je težko verjeti, skoraj zanesljivo pa je število poškodb v zvezi z intenziteto dela, ki je v tem času gotovo največja. Kljub manjšemu številu poškodovanih oseb na poti na delo in z dela (v letu 1977 jih je bilo 43), so te poškodbe še vedno zelo zaskrbljujoče, saj običajno terjajo dolgotrajno zdravljenje. Problem bi bilo možno učinkovito reševati s premaknitvijo delovnega časa, na ta način bi bila namreč v precejšnji meri odpravljena prometna konica okrog 6. in 14. ure, ko se pripeti največ prometnih nesreč.

Podatki o številu poškodovanih glede na čas zaposlitve v EMO pa kažejo naslednje stanje (primerjava z letom 1976):

do 1 leta	60	84
od 1 do 4 leta	79	63
od 5 do 9 let	23	49
od 10 do 19 let	27	32
od 20 do 29 let	10	8
od 30 do 34 let	4	2
od 35 do 39 let	—	—
40 in več let	—	43
Poškodbe izven delovnega mesta	49	43
Skupaj:	252	281

Gornji podatki kažejo, kako neurejeno je v delovni organizaciji EMO uvajanje novosprejetih delavcev, saj se je v prvem letu zaposlitve poškodovalo 84 oseb, kar predstavlja skoraj 1/3 vseh delovnih poškodb v letu 1977. Temu problemu bi morali posvetiti več pozornosti predvsem vodje del, kakor tudi pooblaščen osebe za varstvo pri delu v TOZD.

Glede na izobrazbo pa je stanje poškodovanih naslednje:

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih oseb	Število poškodovanih oseb	%
Brez izobrazbe	6	4	66,67
Nepopolna osnovna šola	2218	155	6,99
Osnovna šola (8 raz.)	672	79	11,76
Šola za K delavce	564	38	6,74
Šola za VK delavce	67	1	1,49
Srednja šola	290	2	0,69
Višja šola	71	2	2,82
Visoka šola	43	—	—
Skupaj:	3931	281	7,15

EKONOMSKE IZGUBE ZARADI POŠKODB IN OBOLENIJ V DO EMO PO POSAMEZNIH TOZD:

1. Izgubljeno število delovnih dni zaradi poškodb

TOZD	Poškodbe do 30 dni	Poškodbe nad 30 dni	Skupaj
Frite	60	48	108
Posoda	987	118	1105
Odpreski	174	26	200
Orodjarna	130	172	302
Radiatorji	273	103	376
Kotli	310	261	571
ERC	15	—	15
Emokontejner	486	163	649
TOBI	405	156	561
Skupne službe	473	414,5	887,5
Skupaj:	3313	1461,5	4774,5

2. Izgubljeno število delovnih dni zaradi obolenj

TOZD	Bolezni do 30 dni	Bolezni nad 30 dni	Skupaj
Frite	573,5	323,5	897
Posoda	29.265,5	15.717	44.982,5
Odpreski	2.357	1.728,5	4.085,5
Orodjarna	1.226,5	617,5	1.844
Radiatorji	1.824,5	591,5	2.416
Kotli	1.989,5	509,5	2.499
ERC	268	472	740
Emokontejner	4.916	2.228,5	7.144,5
TOBI	4.672	3.908	8.580
Skupne službe	5.852	3.501,5	9.353,5
Skupaj:	52.944,5	29.597,5	82.542

3. Finančni izdatki za izplačano hranarino zaradi poškodb

TOZD	Nezgode din do 30 dni	Nezgode din nad 30 dni	Skupaj din
Frite	7.588,30	11.180,30	18.768,60
Posoda	120.756,60	12.222,35	132.978,95
Odpreski	23.719,60	3.526,55	27.246,15
Orodjarna	20.148,65	33.034,85	53.183,50
Radiatorji	33.675,35	14.714,95	48.390,30
Kotli	43.919,60	38.256,45	82.176,05
ERC	1.902,70	—	1.902,70
Emokontejner	63.099,15	19.450,40	82.549,55
TOBI	47.535,35	16.696,70	64.232,05
Skupne službe	70.554,15	64.418,25	134.972,40
Skupaj:	432.899,45	213.500,80	646.400,25

4. Finančni izdatki za izplačano hranarino zaradi bolezni

TOZD	Bolezni do 30 dni	Bolezni nad 30 dni	Skupaj din
Frite	76.560,60	42.653,70	119.214,30
Posoda	3.324.013,90	1.583.951,65	4.907.965,55
Odpreski	290.023,45	219.396,30	509.419,75
Orodjarna	219.814,35	103.951,60	323.765,95
Radiatorji	252.711,75	72.893,05	325.604,80
Kotli	276.966,85	66.751,60	343.718,45
ERC	39.634,75	76.127,00	115.761,75
Emokontejner	613.943,10	235.082,00	849.025,10
TOBI	519.231,90	377.277,75	896.509,65
Skupne službe	905.516,10	509.576,70	1.415.092,80
Skupaj:	6.518.416,75	3.287.661,35	9.806.078,10

Poškodbe v letu 1977

(Nadaljevanje s 4. strani)

5. Skupno število izgubljenih delovnih dni v letu 1977 zaradi poškodb v primerjavi z letom 1976:

	v letu 1976	v letu 1977
Zaradi poškodb do 30 dni	3.358,5 dni	3.313 dni
Zaradi poškodb nad 30 dni	1.654 dni	1.461,5 dni
Skupaj	5.103,5 dni	4.774,5 dni

6. Skupno število izgubljenih delovnih dni v letu 1977 zaradi obolenj v primerjavi z letom 1976:

	v letu 1976	v letu 1977
Zaradi obolenj do 30 dni	44.723,5 dni	52.944,5 dni
Zaradi obolenj nad 30 dni	22.092 dni	29.597,5 dni
Skupaj	66.815,5 dni	82.542 dni

7. Skupno število izgubljenih delovnih dni v letu 1977 zaradi poškodb in obolenj v primerjavi z letom 1976:

	v letu 1976	v letu 1977
Zaradi poškodb	5.103,5 dni	4.774,5 dni
Zaradi obolenj	66.815,5 dni	82.542 dni
Skupaj	71.919 dni	87.316,5 dni

8. Skupni finančni izdatki za izplačano hranarino v letu 1977 zaradi poškodb v primerjavi z letom 1976:

	v letu 1976	v letu 1977
Poškodbe do 30 dni	343.888,70 din	432.899,45 din
Poškodbe nad 30 dni	207.246,60 din	213.500,80 din
Skupaj	551.135,30 din	646.400,25 din

9. Skupni finančni izdatki za izplačano hranarino v letu 1977 zaradi obolenj v primerjavi z letom 1976:

	v letu 1976	v letu 1977
Obolenja do 30 dni	4.744.908,70 din	6.518.416,75 din
Obolenja nad 30 dni	1.736.256,15 din	3.287.661,35 din
Skupaj	6.481.164,85 din	9.806.078,10 din

10. Skupni finančni izdatki za izplačano hranarino v letu 1977 zaradi poškodb in obolenj v primerjavi z letom 1976:

	v letu 1976	v letu 1977
Zaradi poškodb	551.135,30 din	646.400,25 din
Zaradi obolenj	6.481.164,85 din	9.806.078,10 din
Skupaj	7.032.300,15 din	10.452.478,35 din

Število izgubljenih dni zaradi poškodb je sicer nekoliko manjše kot v letu 1976, zato pa je število izgubljenih dni zaradi obolenj izredno narastlo. Že sam podatek, da je skupno število izgubljenih dni kar za 15.397,5 dni oziroma 17,62 % večje kot leta 1976, kaže da bo potrebno bolezenskim izostankom 1978 posvetiti večjo pozornost. (Število zaposlenih se je v primerjavi z letom 1976 povečalo le na 5,33 %.)

Zaradi izrednega povečanja števila izgubljenih delovnih dni pa se seveda občasno porastli tudi finančni izdatki zaradi bolezenskih izostankov, in sicer kar za 3.420.178,20 din ali 48,63 % napram letu 1976.

Da se bo stanje v letu 1978 saniralo, bo potrebno izvesti učinkovite preventivne ukrepe, prav tako pa bo potrebno doseči boljše sodelovanje med delovno organizacijo in zdravstveno službo. To sodelovanje v letu 1977 ni bilo zadovoljivo, kar je v določenem pogledu vplivalo na prikazano kritično stanje.

Več o problemih varstva pri delu bomo poročali v prihodnji številki.

Cenik honorarjev dopisnikov glasila Emajlirec

Uredniški odbor je na seji dne 4. 2. 1978 razpravljal o problematiki zbiranja informacij za objavo v glasilu Emajlirec in sprejel nov cenik honorarjev za prispevke, objavljene v glasilu Emajlirec, ker je dosedanji cenik zastarel. Upamo, da nam boste pošiljali še več prispevkov kot doslej.

CENIK

HONORARJEV ZA SODELOVANJE PRI TOVARNIŠKEM GLASILU EMAJLIREC

Sodelavcem glasila delovne skupnosti EMO Celje Emajlirec se honorirajo vsi objavljeni, napisani, fotografirani in risani prispevki.

Dobesedni prepisi, redakcijska poročila urednika, razne objave članom kolektiva (osmrtnice, poizvedovanja, zahvale, oglasi, samoupravni akti, gradiva strokovnih služb in podobno) se ne honorirajo.

Za ponovno objavo slik, člankov in druge zvrsti gradiva ne pripada avtorjem ponoven honorar, ker si uredništvo pridobi z enkratnim izplačilom honorarja poleg pravice do objavljanja tudi avtorsko pravico.

HONORARJI ZA PISMENE PRISPEVKE

Osnova za honorarje pisemenih prispevkov je tiskana enostolpna vrstica glasila. Honorar te vrstice je odvisen od vsebine sestavka.

Glede na vsebino sestavka so honorarji naslednji:

a) prispevki, ki zahtevajo veliko zbiranja in samostojnega obdelovanja gradiva (izvirni uvodni članki, izvirne reportaže in literarni sestavki) se honorirajo 1,50 din za vrstico.

b) samostojni prispevki v obliki člankov, komentarjev o delu samoupravnih delovnih skupin, organov samoupravljanja, družbenopolitičnih organizacij, reportaže, feljtoni, kzerije, zlasti članki o življenju in delu v TOZD in delovni organizaciji, se honorirajo po 1,30 din za vrstico;

c) prispevki, ki zahtevajo delno samostojno obdelavo gradiva) poročila o poslovanju podjetja, poročila o sejah samoupravnih organov, sestankih samoupravnih delovnih skupin, organov družbenopolitičnih organizacij, sestavki iz življenja in dela TOZD in delovne organizacije na samoupravnem, političnem, družbenem in športnem področju se honorirajo po 1,10 din za vrstico;

č) prispevki manjšega značaja in pomena, ki ne zahtevajo večje zavzetosti avtorja (izvlečki iz zapisnikov, kratke manj pomembne vesti) se honorirajo po 1 din za vrstico;

d) kratka šala s poljubno tematiko iz življenja in dela članov kolektiva 25 din;

e) kratka šala s poljubno tematiko 15 din.

HONORARJI ZA SLIKOVNO GRADIVO IN KRIŽANKE

a) originalne fotografije iz življenja in dela v EMO 10 din, iz zunanjih dogodkov pa 20 din;

b) presta karikatura ali risana šala od 70 do 100 din;

c) sestava križanke, vretena, satovnice 1 din za kvadrat;

č) sestava skandinavske križanke 1,20 din za kvadrat.

NAGRADE, KI SE DELE Z ŽREBANJEM

V vsaki številki glasila se lahko razpiše nagradna križanka. Nagrade za pravilne rešitve se dele z žrebanjem, ki ga opravi posebna komisija za žrebanje, katero imenuje uredniški odbor.

Nagrade za pravilne rešitve križank po žrebanju so:

1. nagrada	200 din
2. nagrada	150 din
3. nagrada	120 din
4. pet nagrad po	100 din.

VOLITVE 1978

Piše: Branko MARTIČ

Skupščinske volitve, kot sestavni del ustavno zajamčenih samoupravnih odnosov se ponavljajo vsaka štiri leta. Volimo svoje delegate in delegacije, da bi skupno z njimi kot svojimi odposlanci in z njihovo dodatno družbeno aktivnostjo odločali o vseh ali vsaj najpomembnejših družbenih vprašanjih. Odločamo v TOZD, KS, v sindikalnih in drugih družbenopolitičnih organizacijah, na zborih in sestankih. Izvajamo funkcije samoupravljanja in funkcije oblasti kot neločljivi prvini našega lastnega političnega in družbenoekonomskega položaja. V tem zahtevnem in odgovornem procesu še posebej zadolžujemo izvoljene delegacije in delegate, da našo voljo organizirano zaznajo, prenesejo in zagovarjajo v skupščinah, jo tam usklajujejo z drugimi in da sprejemajo najboljše, napredne, uresničljive in celovite odločitve. O njih nas morajo tudi redno obveščati.

V katere delegacije volimo delegate?

Hkrati z volitvami delegacij za delegiranje v skupščine družbenopolitičnih skupnosti, bodo tudi volitve delegacij za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti in sicer tistih, ki enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine družbenopolitičnih skupnosti. Torej v skupščino izobraževalne, raziskovalne, kulturne, zdravstvene in skupnosti socialnega varstva.

Volitve vseh drugih delegacij se ne bodo opravljale hkrati z volitvami omenjenih delegacij.

Namesto ene splošne, več posebnih in združenih delegacij

Izkušnje dosedanjega dela delegacij za pošiljanje delegatov na zборе občinske skupščine niso pokazale bistvenih slabosti in tudi v prihodnjem obdobju ni pričakovati posebnih sprememb.

V večji meri pa so bili prisotni problemi na področju delovanja splošnih delegacij. Preobsežnost in raznovrstnost materialov in področij, ki so sodili v domeno splošne delegacije, narekujejo spremembe v smeri povezovanja

podobnih, oziroma sorodnih samoupravnih interesnih skupnosti v skupine, za katere bomo volili posebne delegacije.

Torej predlog za oblikovanje več posebnih delegacij je:

1. Vse večje TOZD (nad 300 zaposlenih) izvolijo za vsako samoupravno interesno skupnost s področja družbenih dejavnosti posebno delegacijo (posebna delegacija šteje najmanj 5 članov).
2. Srednje, velike TOZD (100–300 zaposlenih) izvolijo združene delegacije za skupine samoupravnih interesnih skupnosti, in sicer:
 - a) otroško varstvo, socialno skrbstvo.
 - b) stanovanjsko gospodarstvo, zaposlovanje, invalidsko-pokojninsko zavarovanje.
 - c) izobraževanje, raziskovalna dejavnost, kultura.

d) zdravstveno varstvo, telesna kultura.

3. V majhnih TOZD (pod 100 zaposlenih) se izvolijo splošne delegacije za vse samoupravne interesne skupnosti.

Kako oblikovati delegacije

Pri izbiri možnih kandidatov je pomembno, da lahko pozitivno ocenimo njihove predvsem naslednje osnovne vrline in usmeritve:

- odnos do samoupravljanja,
- nacionalno zavest, ponos ter krepitev bratstva in enotnosti,
- zavzetost za solidarnost in vzajemnost,
- družbenopolitično aktivnost,
- odnos do politike uveljavljanja in podružbljanja družbene samozaščite in ljudske obrambe.

S teh osnovnih vidikov bomo skupno ocenjevali vsakega evidentiranega možnega kandidata na zborih delavcev, na OO ZK, OOS, ZZB-NOV in ZSMS.

Pa še to:

Ko bomo oblikovali posamezne delegacije, moramo vztrajati, da struktura delegacije odgovarja strukturi zaposlenih. Minimalni pogoji, ki jih moramo zagotoviti, pa so:

- struktura moški — ženske,
- struktura mladih,
- kvalifikacijska struktura,
- struktura delavcev iz drugih republik mora odgovarjati strukturi zaposlenih.

Vodilni delavci — delavci s posebnimi pooblastili in individualni poslovodni organi ne morejo biti člani delegacij in samoupravnih ter njihovih izvršilnih organov.

EMO CELJE

Komisija za izvedbo referenduma

OBJAVA

IZIDA REFERENDUMA DNE 26. 1. 1978

Na osnovi zakona o referendumu Uradni list SRS št. 23/77 čl. 12, komisija za izvedbo referenduma DO objavlja izid referenduma v TOZD za vse samoupravne splošne akte, o katerih se je odločalo na referendumu dne 26. 1. 1978 in ugotavlja, da so z zakonom določeno večino več kot 50 % vseh zaposlenih v posameznih TOZD sprejeti naslednji samoupravni splošni akti:

1. Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka DO.
2. Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev OD in sredstev za skupno porabo DO.
3. Samoupravni sporazum o razporejanju čistega dohodka TOZD.
4. Pravilnik o osnovah in merilih za delitev OD in sredstev skupne porabe TOZD (DS SS).
5. Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v DSSS.
6. Statut delovne skupnosti skupnih služb.

Predsednik komisije
za izvedbo referenduma DO
Milan KAVČIČ, l. r.

Referendumi za sprejemanje samoupravnih aktov so močno razgibali dejavnost članov kolektiva. Vse politične in tehnične priprave so bile dobre in dober je bil tudi uspeh. Na sliki je pomočnik gl. dir. Miro Jančigaj pri glasovanju.

IZID REFERENDUMA Z DNE 26. I. 1978

TOZD	Frite	Posoda	Kotli	Radiatorji	Odpreski	TOBI	Orodjarna	Kontejnerji	ERC	Vzdrževanje	DS Skupne službe
Vpisanih volilcev	47	1.887	172	182	124	363	141	298	31	242	468
Glasovalo število	43	1.566	130	165	110	310	124	242	27	216	375
%	91,5	83,0	75,6	90,7	88,7	87,9	87,9	81,0	87,0	89,25	80,1
SS o skupnih osnovah za razporejanje čistega dohodka DO	34	1.258	102	145	87	256	77	173	26	134	315
%	72,3	67,0	59,7	79,7	70,1	70,5	54,6	58,0	84,0	55,4	67,3
SS o osnovah in merilih za OD in skupno porabo DO	32	1.231	94	143	88	256	77	184	27	134	304
%	68,1	65,0	54,6	78,6	71,0	70,5	54,6	62,0	87,0	55,4	64,8
Pravilnik za OD TOZD	35	1.289	96	146	91	261	75	187	27	127	291
%	74,5	68,0	55,8	80,2	73,5	71,9	53,2	63,0	87,0	52,5	62,1
SS o razporeditvi čistega dohodka TOZD	34	1.264	109	148	88	266	81	190	27	135	—
%	72,3	66,0	63,3	81,3	71,0	73,3	57,4	64,0	87,0	55,8	—

Izobraževalna dejavnost v letu 1977

V preteklem 1977. letu beležimo kljub objektivnim in subjektivnim težavam precejšnje uspehe pri izobraževanju in usposabljanju kadrov v in izven delovne organizacije.

Notranje izobraževanje

Za potrebe posameznih TOZD smo organizirali in izvedli 16 izobraževalnih akcij-tečajev za ozke profile (upravljači dvigal-žerjavisti, vlagarji na stiskalnicah, vozniki viličarjev, varnostna vzgoja itd.), katere je obiskovalo 245 delavcev, od katerih je uspešno z opravljenim izpitom zaključilo 163 delavcev. Izvedeno je bilo tudi 30 uvajalnih seminarjev.

Zunanje izobraževanje

Na razne funkcionalne tečaje, seminarje, posvetovanja in simpozije smo poslali naslednje število delavcev:

strokovnega značaja	125
družbeno političnega značaja	44
skupaj	169 delavcev

Izredno šolanje – študij ob delu

Delavcem, ki se šolajo ob delu v interesu DO oziroma TOZD smo dajali ugodnosti v plačilu šolnine, študijskem dopustu, potnih stroškov in dnevnih, in sicer. Ugodnosti je koristilo naslednje število delavcev.

III stopnja – magistratura	4
II stopnja	7
I stopnja	42
Tehniške šole	6
Ekonomska šola	15
Delovodske šole	15
Poklicne šole	3
Splošna šola – 8 letka	112
skupaj	200 delavcev

Navedenim delavcem je bilo v letu 1977 skupno odobreno 975 dni študijskega dopusta.

Redne štipendije

Na osnovi Samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov v SR Sloveniji smo štipendirali – dajali kadrovske štipendije naslednjemu številu dijakov in študentov:

III stopnja – magistratura	1
II stopnja	30
I stopnja	30
Srednje šole	79
Poklicne šole	98
skupaj	238 štipendistov

Na obvezno enomesečno prakso smo sprejeli in razporedili učence in študente, in sicer:

Fakultete – Visoke šole	2
Srednje šole	50
Poklicne šole	58
skupaj	114 praktikantov

Poleg navedenega smo imeli v TOZD ERC enega praktika iz Španije na osnovi zamenjave naših in tujih študentov po liniji AIESC.

Na proizvodnem delu smo imeli skupno 14 dijakov in dijakinj Celjske gimnazije III letnik.

V letu 1977 smo imeli skupno 39 pripravnikov, in sicer:

Fakultete – Visoke šole	8
Višje šole	9
Srednje šole	22
skupaj	39 pripravnikov

Od navedenih je v teku leta uspešno zaključilo pripravniški staž in bilo razporejeno na ustrezna delovna mesta:

Fakultete – Visoke šole	6
Višje šole	8
Srednje šole	9
skupaj	23 pripravnikov

Problematika

Na področju izobraževalnega dela se ogromno ukvarjamo z administrativnim delom vendar ne razpolagamo z ustrezno administrativno močjo in tudi ne z ustreznim pisalnim strojem, kar pa je za tako razvejano in zahtevno dejavnost in v odnosu na oddaljenost sedeža oddelka izven DO nujno potrebno.

Od ukinitve učne delavnice za varjenje v korist TOZD Kollov se potrebe po varilskih kadrih iz leta v leto povečujejo smo glede organizacije tovrstnih tečajev v čedalje težjem položaju. Če v kratkem ne bomo uspeli določiti in pripraviti ustrezen učni prostor za praktično poučevanje varilcev ne bomo več v stanju doma usposabljeni tovrstnih kadrov. Tudi na edini dveh ustreznih predavalnic oddelka izobraževanja so čedalje hujši pritiski, da bi jih porabili v druge neizobraževalne namene TOZD in Skupnih služb.

Iz vsega je razvidno, da je izobraževalna dejavnost v EMO v čedalje težji situaciji glede na možnosti uspešnega dela. Potrebe po izobraževanju nenehno naraščajo možnosti, ki bi jih za tovrstno dejavnost morale dati vse TOZD in DO so pa vedno manjše in omejene ali pa jih sploh ni.

Naš kulturni praznik

Osmega februarja 1849. leta je prenehalo biti srce velikana naše kulture dr. Franceta Prešerna. V spomin na njegovo veliko kulturno delo praznujemo Slovenci na ta dan naš kulturni praznik. Ta praznik se je pri nas že ukočeninil, tako da v spomin na velikana naše poezije vsako leto zazari v luči naše kulture. Na ta dan se vrstijo razne kulturne prireditve in v živi besedi zadone pesmi velikega pesnika in vizionarja slovenskega naroda.

Prešernovo osebno in pesniško življenje je borba prvega slovenskega genija z družbenim in političnim suženjstvom ter kulturno zaostalostjo, ki so oklepali naše ljudstvo. Svoboden duh in srčna milina njegovih pesmi sta izraz našega narodnega jedra in sta navduševala od Prešernovih dni do danes vse tiste, ki so se po Prešernovem zgledu borili z duhom in z orožjem za to,

da koder sonce hodi,
preprij iz sveta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!

Naš kulturni praznik je za Slovence mnogo več kot samo Prešernov dan. Je veliko nadaljevanje hotenja velikega genija, da

postane njegov narod razsvetljen z globoko kulturo, je priložnost, ob kateri moramo oceniti svoj odnos do kulture, svojo lastno bit.

Iz Prešernovih pesmi veje velika ljubezen do svoje domovine in do ljudi, velika skrb za človeka, ki naj postane in ostane človek, prežet z ljubeznijo do svojega naroda, do svojih ljudi, med katerimi živi, do vsega, kar je za človeka lepo in napredno, skratka, do vsega, kar izžareva visoko stopnjo kulture ne samo v literarnem smislu, družbenopolitičnem napredku in visokemu gospodarskemu razvoju, temveč predvsem in nad vsem v globokih humanih medsebojnih odnosih, ki so pogoj za vsak napredek na sedanji stopnji razvoja naše samoupravne socialistične družbe.

Koordinacijski odbor za stabilizacijo pri občinski konferenci SZDL Celje in Raziskovalna skupnost občine Celje

objavlja

R R A Z P I S

o podelitvi nagrad in priznanj

INOVATOR 1977

1. Za nagrado INOVATOR 1977 lahko kandidirajo delavci v združenem delu občine Celje, ki so v letu 1977 uresničili svoje dosežke na področju inovatorstva (izumi, modeli in vzorci, tehnične in druge izboljšave).
2. Kandidate za nagrado lahko predlagajo:
 - komisija za inovacije ali drugi odbori za inventivno dejavnost pri TOZD oz. DO
 - delavski sveti TOZD ali DO
 - družbenopolitične organizacije, koordinacijski odbori za stabilizacijo na vseh ravneh
 - društva DLATI, LT, DIT
 - strokovna društva
 - in posamezniki.
3. Prijava v pisni obliki mora vsebovati:
 - osebnostne podatke prijavitelja
 - kratek opis ali risba prijavljene inovacije
 - podatke za vrednotenje inova-

cije: prihranek, uporabnost, izvirnost, pogoji nastanka, pomembnost za stabilizacijo

– dokazilo, da je inovacijo obravnavala in priznala pristojna komisija odbor ali drugi pristojni organ.

4. Na predlog razpisne komisije in na osnovi »Pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj INOVATOR« bosta občinska konferenca SZDL in Raziskovalna skupnost Celje podelila največ 5 denarnih nagrad s plaketami in 10 pisemnih priznanj najboljšim inovatorjem v letu 1977.

5. Prijave zbira Raziskovalna skupnost Celje, Vodnikova št. 3, do 1. marca 1978.

6. Razpis, rezultati in nagrajenci bodo objavljeni v javnih sredstvih obveščanja.

7. Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko dobite na Raziskovalni skupnosti Celje, Vodnikova 3.

ZMIKAVTI NA DELU

Medtem, ko si večina članov kolektiva prizadeva, da bi se gospodarske razmere izboljšale, da bi se uresničilo načelo plačila po dejansko opravljenem delu, ko samoupravne delovne skupine razpravljajo in sklepajo o samoupravnih aktih, ko se vršijo referendumski sprejeti tehi aktov, ko so v teku velike politične in tehnične priprave za volitve, ko si vsak dobronamerni samoupravljelec prizadeva za dvig delovne storilnosti, si nekateri individumi v našem kolektivu prisvajajo imovino ali na kratko povedano — krajejo.

To, kar odkrije varnostna služba, ni vse, kajti marsikaj ostane skrito in neodkrito.

Kako odpraviti krajo? To lahko odpravimo tako, da smo vsi budni, da bolje organiziramo našo samozaščito, skratka, da z vsemi sredstvi preprečimo tak družbi škodljiv pojav.

Za ograjo, ki obkroža tovarno, premalo skrbimo. Na več mestih je v takem stanju, da si lahko kdorkoli privoščiti kratek »obisk« v proizvodnih in drugih obratih. Tako stanje ograje so izkoristili nekateri tatovi, tako da so preko ograje zmetali dele razrezane pločevinaste plošče, ki je bila pripravljena za proizvodnjo. Toda trije možaki, ki so to storili, so bili pravočasno odkriti, tako da je bil material, ki so ga ukradli svojim sodelavcem, vrnjen.

Ta lep kupček razne emajlirane posode si je pripravil neki zmikavt na skritem prostoru v bližini tovarne kontejnerjev. Kdo ve?! Morda si je tak kupček že večkrat pripravil in ga »srečno« spravil v promet. Tokrat pa mu ni uspelo, ker je varnostna služba pravočasno našla lepo pakirano posodo, ki jo vidite na sliki.

Emajlirec

Casopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo delovne skupnosti EMO-Celje in ga prejema člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Emil Ječič, Fric Kotnik, Danilo Kralj, Jože Keber in Vlado Praterner. Glavni in odgovorni urednik: Emil Ječič. Naslov uredništva: Celje, Mariborska 86, telefon 23-921, interna 238. Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oprošten plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišei AERO Celje

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se prav iskreno zahvaljujem vsem mojim sodelavcem iz sektorja skupnih služb — avto garaža za veliko tovariško pozornost in darilo, ki mi bo drag spomin nanje.

Njim in vsem članom kolektiva želim veliko uspehov v prizadevanju za gospodarski napredek podjetja, zlasti pa to, da bi živeli in delali v vzdušju tovarištva in prijateljstva ter medsebojnega razumevanja.

Mojim sodelavcem želim tudi srečno vožnjo na vsakdanji naporeni poti.

Jože Štor

Nagradni razpis

Uredniški odbor glasila Emajlirec razpisuje tri nagrade za najboljše napise besede Emajlirec za naslovno stran. Napisi morajo biti v črnobeli tehniki in natančno narisani s tušem na beli podlagi ali belimi črkami na črni podlagi.

Zaradi pravilnega razumevanja razpisa poudarjamo, da ne gre za spremembo naziva časopisa, temveč za lepo napisano besedo Emajlirec za naslovno stran, ker je sedanja oblika že zastarela.

Predloge pošljite uredniškemu odboru do 1. marca 1978 zaprte v kuverti in šifrirane. Uredniški odbor bo po preteku razpisa pregledal poslane predloge in objavil šifro, pod katero je bil napis sprejet kot najboljši.

Za najboljše rešitve so razpisane naslednje nagrade:

1. nagrada 600 din
2. nagrada 400 din in
3. nagrada 250 din.

Uredniški odbor

HUMOR

POTROŠNIK V STIKU Z DRAŽJO ELEKTRIKO ...

— Kam pa pelješ te kahle?
— V tisto TOZD, kjer ga najbolj s...

Email'irec

Priloga
februar 1978

SAMOUPRAVNI PREDPISI

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O OSNOVAH PLANA DELOVNE ORGANIZACIJE

Na osnovi določil člena 24. Zakona o združenem delu in členov 46 do 52 Zakona o osnovah sistema družbenega planiranja in Samoupravnega sporazuma o združitvi, so delavci:

TOZD tovarna frit,
TOZD tovarna posode,
TOZD tovarna radiatorjev,
TOZD tovarna kotlov,
TOZD tovarna odpreskov in avtokoles,
TOZD orodjarna,
TOZD tovarna TOBI,
TOZD ERC,
TOZD vzdrževanje — energetika,
TOZD tovarna EMOKONTEJNER,
delovna skupnost skupnih služb.

sprejeli na referendumu dne 12. 1. 1978

Samoupravni sporazum o osnovah plana delovne organizacije

I. Splošna določila

1. člen

Plan je temeljni instrument ustvarjanja in delitve dohodka. Delavci v TOZD imajo pravico in dolžnost, da planirajo družbeni in materialni razvoj svoje TOZD. S planiranjem usklajujejo odnose v družbeni reprodukciji, zlasti pa odnose pri pridobivanju dohodka, razpolaganja z dohodkom in uporabi sredstev ter določajo pogoje za razvoj materialne osnove dela ter za zadovoljevanje svojih osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb.

2. člen

Pravico in dolžnost planiranja uresničujejo delavci tako, da samostojno sprejemajo plane v TOZD na osnovah tega sporazuma, s katerim urejajo predvsem naslednja področja planiranja:

— kreiranje koncepcije skupnega razvoja družbeno-ekonomskih in samoupravnih odnosov v DO,

- določanje skupnih načel planiranja,
- definiranje vrste planov, rokov izdelave in postopka usklajevanja,
- določanje vsebine planov,
- način usklajevanja planov,
- usklajevanje metodologije planiranja,
- vsebino razvojnih planov,
- način določanja skupnih investicijskih planov in programov,
- način saniranja posameznih TOZD kot instrument politike planiranja,
- določanje instrumentov za realizacijo skupnih planov,

- način planiranja raziskav in razvoja,
- planiranje razvoja skupnih funkcij.

II. Razvoj družbeno-ekonomskih in samoupravnih odnosov v DO

3. člen

Razvoj družbeno-ekonomskih in samoupravnih odnosov v DO je zasnovan na:

- odnosih med TOZD pri pridobivanju dohodka,
- odnosih med TOZD v razporejanju ustvarjenega dohodka,
- odnosih v razporejanju skupno ustvarjenega prihodka in dohodka,
- odnosih med TOZD, ki zagotavljajo vsem delavcem odločanje o ustvarjenem dohodku,
- odnosih med TOZD na osnovi združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije,

— odnosih v DO, ki zagotavljajo delavcem odločanje o razvoju DO in TOZD,

— ureditvi odnosov med TOZD, ki bodo zagotovili delavcem odločanje o celotnem procesu reprodukcije in kontrolo nad razpolaganjem z dohodkom in sredstvi družbene reprodukcije.

4. člen

Plan TOZD mora biti rezultat postavljenih ciljev TOZD in širših družbenih ciljev. Plan TOZD je osnova plana DO in družbenega plana. Plan DO je integralni plan vseh TOZD.

5. člen

Dohodek je osnovna kategorija planiranja ekonomskih odnosov in materialna osnova razvoja samoupravnih odnosov v TOZD. Planiranje dohodka TOZD in DO obsega planiranje pogojev in potrebnih sredstev za ustvaritev dohodka in njegovo razporejanje na osebno, skupno in splošno porabo in za razširitev materialne osnove združenega dela in rezerve.

6. člen

S planiranjem osebnih dohodkov v TOZD v skladu z načelom delitve po rezultatih dela in po načelih solidarnosti delavcev se zagotavlja skladnost osebnih dohodkov delavcev s porastom ustvarjenega dohodka, individualno produktivnostjo in produktivnostjo celotnega družbenega dela.

Osební dohodek delavca in vseh delavcev v TOZD se oblikuje na osnovi njegovega osebnega prispevka, ki s svojim tekočim in minulim delom prispeva k povečanju dohodka TOZD.

III. Načela planiranja

7. člen

Podpisnice sporazuma se obvezujejo upoštevati skupaj določena načela planiranja:

— plani se izdelujejo istočasno in se oblikujejo na usklajenih osnovnih elementih kot so asortiman in obseg proizvodnje, poslovna politika, instrumenti za realizacijo plana in ostali elementi pomembni za oblikovanje plana,

— plani se izdelujejo za isto časno obdobje,

— plani se oblikujejo na realnih možnostih TOZD, DO in ostalih udeležencev, ki sodelujejo pri izvajanju skupnih nalog,

— plani se izdelujejo kontinuirano, TOZD pa se obvezujejo, da bodo kreirale in planirale svoj razvoj in tekoče aktivnosti,

— planiranje je kontinuiran proces, v katerem se zagotavljajo pogoji za realizacijo letnega plana pravočasno v skladu s cilji srednjeročnega plana.

IV. Vrste planov

8. člen

Podpisnice sporazuma se obvezujejo, da bodo planirale po enotni metodologiji.

TOZD sprejemajo:

— dolgoročne usmeritve,

— srednjeročne plane,

— letne (tekoče) plane,

— operativne plane.

9. člen

Z dolgoročnimi usmeritvami se določa splošna koncepcija in orientacija razvoja DO in vsake TOZD posebej, dolgoročni cilji in smeri razvoja in osnovni instrumenti potrebni za realizacijo usmeritev.

Dolgoročne usmeritve so izhodišče za določanje srednjeročnega plana.

10. člen

Srednjeročni plan je osnovni plan razvoja in se ga sprejme za 5 let vnaprej.

Srednjeročni plan TOZD in DO vsebuje predvsem:

— skupne razvojne cilje in naloge, ki služijo za osnovo pri oblikovanju ekonomske politike v planskem obdobju,

— pogoje za realizacijo planskih nalog,

— oblike združevanja dela in sredstev podpisnic sporazuma z namenom, da se dosežejo cilji srednjeročnega plana,

— instrumente, ki zagotavljajo izvršitev plana in usklajevanja medsebojnih odnosov med TOZD pri realizaciji plana,

— medsebojne obveze TOZD, ki so nosilci planiranja.

Srednjeročni plan DO se oblikuje na skupni oceni potreb in razvojnih možnosti.

11. člen

Letni plani se sprejemajo za eno leto in predstavljajo konkretizacijo srednjeročnih planov.

Z letnimi plani se določajo konkretne naloge za prihodnje plansko leto in sprejemajo smernice za ukrepanje, da bi zagotovila realizacijo planov.

Letni plani se oblikujejo na osnovi analiz izvrševanja srednjeročnega plana in izražajo tekočo ekonomsko politiko TOZD.

12. člen

Operativni plani se izdelujejo za krajše obdobje od enega leta, najmanj pa za vsak mesec posebej.

Z operativnimi plani se tekoče usklajujejo v okviru ciljev letnega plana predvsem prodaja in proizvodnja in dejavnosti, ki odločujoče vplivajo na proizvodnjo, prodajo in dohodek.

13. člen

Skupni operativni plani se oblikujejo v primerih proizvodnje skupnega proizvoda v primerih, ko podpisnice sporazuma ustvarjajo skupen prihodek in kadar tehnološki postopki zahtevajo sinhronizacijo delovnih aktivnosti med podpisnicami sporazuma.

14. člen

Dolgoročne usmeritve vsebujejo predvsem:

— razvojne programske usmeritve,

— razvojne cilje na področju prodaje in nabave,

— razvojne cilje na področju proizvodnje in tehnologije,

— razvojne cilje na področju kadrov,

— razvojne cilje na področju izboljšanja učinkovitosti poslovanja in organizacije dela,

— razvojne cilje na področju finančne učinkovitosti,

— razvojne cilje na področju skupne porabe in družbenega standarda.

15. člen

Srednjeročni plan vsebuje:

— plan prodaje na domačem in tujem trgu po osnovnih proizvodnih skupinah,

— plan proizvodnje po osnovnih proizvodnih skupinah,

— plan porabe ključnih surovin, materiala in energije,

— plan investicijskih vlaganj v osnovna sredstva,

— plan vlaganj sredstev za obratna sredstva,

— plan vlaganj sredstev za družbeni standard,

— plan kadrov s kadrovsko politiko,

— plan ustvaritve in razdelitve celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka,

— plan znanstveno raziskovalnega dela in razvoja novih proizvodov,

— plan kazalcev uspešnosti poslovanja.

16. člen

Letni plan vsebuje:

- plan prodaje na domačem in tujem trgu z mesečno dinamiko,
 - plan proizvodnje z mesečno dinamiko,
 - plan nabave surovin in reprodukcijskega materiala z materialno bilanco,
 - plan izvoza in uvoza z devizno bilanco,
 - plan raziskovalnega dela in razvoja novih proizvodov,
 - plan kadrov s kadrovsko politiko,
 - plan osebnih dohodkov,
 - plan amortizacije,
 - plan porabe in oskrbe z energijo,
 - plan investicijskega vzdrževanja,
 - plan propagande,
 - plan varnosti pri delu,
 - plan stroškov,
 - plan obratnih sredstev in virov,
 - plan investicijskih naložb in virov,
 - plan skupne porabe in družbenega ovrednoten program dela delovne skupnosti skupnih služb,
 - ovrednoteni programi dela TOZD skupnega pomena,
- TOZD,
- program dejavnosti strokovnih služb
 - terminski plan dela.

17. člen

Operativni plan vsebuje:

- plan prodaje po asortimanu in izvedbah,
- plan proizvodnje po asortimanu in izvedbah,
- plan dohodka in delitve dohodka,
- plan nabave,
- plan financiranja.

V. Medsebojno usklajevanje planov TOZD

18. člen

Podpisnice sporazuma medsebojno usklajujejo plane kot skupaj sprejete naloge za doseganje svojih in družbenih ciljev.

Usklajevanje planov se izvaja na samoupravni opredelitvi v pogledu določanja skupnih ciljev in določanju skupnega proizvodnega asortimana in obsega proizvodnje.

19. člen

Pri določanju skupnega obsega in asortimana proizvodnje podpisnice sporazuma morajo upoštevati:

- tržne potrebe,
- možnosti plasmana,
- razpoložljive kapacitete vsake TOZD,
- koriščenje kapacitet,
- ekonomski položaj vsake podpisnice sporazuma,
- družbeno upravičenost osvojenega programa,
- možnosti maksimiranja dohodka vsake TOZD in skupnega dohodka DO.

20. člen

Podpisnice sporazuma soglašajo, da bodo v svojih razvojnih planih in programih zdru-

ževala sredstva za skupno financiranje prioritetnih investicij za odpravo ozkih grl v proizvodnji in medsebojno usklajevanje kapacitet.

21. člen

Usklajevanje operativnih planov se izvaja s koordinacijo v proces vključenih delavnikov v teku izvajanja.

22. člen

Usklajevanje planov med TOZD se izvaja z usklajevanjem standardov stroškov, standardov prihodkov in določanjem osnovnih kriterijev za usklajevanje in delitev dohodka med podpisnicami sporazuma, ki se podrobno opredelijo v odgovarjajočih samoupravnih splošnih aktih.

23. člen

V kolikor je program proizvodne aktivnosti zasnovan med TOZD pri realizaciji skupnega proizvoda, se kriteriji medsebojnih odnosov določajo s posebnim samoupravnim sporazumom.

VI. Metodologija planiranja

24. člen

Podpisnice sporazuma planirajo svoje aktivnosti po enotni metodologiji z uporabo najnovejših znanstvenih dosežkov iz področja planiranja in tehnologije.

25. člen

Na osnovi tega sporazuma se s posebnim splošnim aktom določi metodologija izdelave, usklajevanja in sprejemanja planov.

26. člen

Metodologija planiranja je zasnovana na slednjih elementih, ki se samoupravno določijo z:

- enotnimi stopnjami amortizacije,
- standardnimi materialnimi stroški,
- usklajenimi kriteriji delitve osebnih dohodkov delavcev,
- standardnimi cenami,
- definiranimi odnosi v delitvi skupnega prihodka in skupnega dohodka.

27. člen

Metodologija planiranja ne more biti v nasprotju z določili samoupravnega sporazuma, samoupravnega sporazuma o medsebojnih ekonomskih odnosih med TOZD in s tem sporazumom.

VII. Planiranje razvoja delovne organizacije

28. člen

Podpisnice sporazuma skupaj določajo razvojno politiko DO. Da bi zagotovili realizacijo skupnih ciljev TOZD analizirajo ob-

stoječe stanje in v instrumentih plana izdelajo ukrepe in uredijo medsebojne odnose za realizacijo skupne razvojne politike.

29. člen

Planiranje razvoja TOZD in DO je zasnovano po posameznih investicijskih programih, programih razvoja izdelkov in tehnologije, programih znanstveno-raziskovalnega dela in programih strokovnega usposabljanja kadrov.

30. člen

Vzporedno s programi razvoja se izdelajo tudi programi stanovanjske izgradnje in program vlaganj v skupne potrebe delavcev ter ostali programi za izboljšanje življenjskega standarda in delovnih pogojev.

VIII. Investicijski programi

31. člen

Podpisnice sporazuma skupaj sprejemajo investicijske programe, ki se nanašajo na:

- razvoj skupne tehnologije,
- razširitev materialne osnove združene-ga dela,
- vlaganja v razvoj novih TOZD,
- odpravo ozkih grl v proizvodnji,
- medsebojno usklajevanje kapacitet,
- ostala investicijska vlaganja, za katera delavci TOZD ocenijo, da jih je treba uskla-jevati.

32. člen

Investicijska vlaganja se izvajajo iz sredstev TOZD, na katerega se nanaša investi-cijski program.

V kolikor sredstva TOZD, ki se po zakonu lahko uporabljajo za investicijske name-ne ne zadoščajo, se že v investicijskem pro-gramu detajlno izdelata konstrukcija financi-ranja.

33. člen

Za financiranje investicijskih programov se razen sredstev TOZD, ki investicijsko vlaga, lahko koristijo tudi sredstva ostalih TOZD v višini določeni v skupno sprejetem programu, krediti od bank in ostalih finančnih institucij, sredstva sovlagateljev in dru-gih sredstev za inovacijska vlaganja.

34. člen

Investicijski programi se sprejemajo z ne-posrednim izvajanjem delavcev TOZD, ki investira in TOZD, katerih sredstva se kori-stijo za financiranje investicije.

35. člen

Na osnovi sprejetih investicijskih progra-mov se oblikujejo samoupravni sporazumi med podpisnicami tega sporazuma, v kate-rih se podrobno obdelajo pogoji, pod kate-rimi se vlagajo in uporabljajo sredstva, cilji investicijskih vlaganj, pogoji vračanja, roki

angažiranja in vprašanja sredstev in pogoji udeležbe TOZD, ki so združila sredstva v razporejanju skupno ustvarjenega dohodka.

36. člen

Podpisnice sporazuma bodo investicijske programe medsebojno usklajevale, tako, da bo preko njih v največji možni meri izra-žena integralnost DO in solidarnost.

IX. Instrumenti za zagotovitev skupnih planov

37. člen

Skupni plani DO so zasnovani na:

- združevanju sredstev,
- skupnem angažiranju pri doseganju skupnega prihodka,
- skupnem pridobivanju dohodka,
- skupnem nastopu na tržišču,
- skupnih razvojnih planih in programih,
- skupnem koordiniranju in odpravlja-nju negativnih pojavov tržišča,
- skupni politiki cen in pogojev za pri-dobivanje dohodka,
- skupnih poslovnih rizikih,
- določanju in doseganju skupnih ciljev.

38. člen

Združevanje sredstev na nivoju DO v pla-niranem obdobju ima za cilj zagotoviti nji-hovo racionalno in najbolj smotrno korišče-nje na osnovi samoupravnega sporazume-vanja med TOZD.

X. Planiranje razvoja skupnih funkcij in delovne skupnosti

39. člen

Podpisnice sporazuma skupno planirajo razvoj delovne skupnosti za opravljanje po-slov skupnega interesa.

40. člen

Razvoj skupnih funkcij se snuje na sa-moupravnih osnovah in temelji na svobod-ni menjavi dela, principu smotnosti in ra-cionalnosti organiziranja skupnih funkcij.

41. člen

Razvoj skupnih funkcij in delovnih skup-nosti temelji na modernizaciji njihovega po-slovanja in tehničnem usposabljanju, da bi lahko s sodobnimi metodami strokovno de-lale in dale strokovno utemeljene predloge za vodenje skupne poslovne politike.

XI. Usklajevanje in sprejemanje planov

42. člen

Delavci TOZD odločajo o sprejemu plana TOZD z neposrednim izjavljanjem.

43. člen

Vsaka TOZD samostojno pripravlja in sprejema svoj plan in sodeluje pri izdelavi elementov plana DO in delovne skupnosti

in drugih samoupravnih organizacij ali skupnosti, s katerimi je neposredno ali preko DO povezana pri ustvarjanju dohodka in z združevanjem dela in sredstev ali na osnovi drugih interesov.

44. člen

TOZD skupnega pomena in delovna skupnost predhodno usklajujejo svoje plane s TOZD.

Po uskladitvi s TOZD na osnovi sklepov TOZD predložijo TOZD skupnega pomena in delovna skupnost svoje plane v sprejemnem izjavljanjem.

45. člen

Pri sprejemanju sklepov o sprejemu planov se TOZD ravna po določilih tega sporazuma, svoj sklep pa oblikuje na predhodnem usklajevanju poročev v samoupravnem planu DO.

46. člen

TOZD se obvezujejo, da bodo istočasno pričele s pripravami za izdelavo planov. Delavski svet DO daje iniciativo za izdelavo

planov in pričetek pripravljalnih del pri usklajevanju planskih odnosov.

47. člen

V postopku izdelave osnovnih poročev za izdelavo planov, delavci TOZD določajo smernice za plan TOZD in DO.

48. člen

TOZD, podpisnica tega sporazuma lahko usklajuje svoje planske poročev z drugimi TOZD in DO, če je z njimi dohodkovno povezana ali zaradi drugih interesov, s tem, da mora v celoti spoštovati svoje obveze iz samoupravnega sporazuma o združitvi in tega sporazuma.

49. člen

Samoupravni sporazum o osnovah plana delovne organizacije sprejemajo TOZD na predlog DS delovne organizacije z referendumom.

50. člen

Vse spremembe tega sporazuma se izvajajo v postopku, ki velja za sprejem tega sporazuma.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA

Na osnovi določil 115. člena Zakona o združenem delu in v skladu s Samoupravnim sporazumom o združevanju, so delavci TOZD (v nadaljnjem tekstu: podpisnice sporazuma)

**TOZD tovarna frit,
TOZD tovarna posode,
TOZD tovarna radiatorjev,
TOZD tovarna kotlov,
TOZD tovarna odpreskov in avtokoles,
TOZD orodjarna,
TOZD tovarna TOBI,
TOZD ERC,
TOZD vzdrževanje,
TOZD tovarna kontejnerjev in
delovna skupnost skupnih služb (DSSS)**

sprejeli na referendumu dne 26. 1. 1978 naslednji

Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka

I. Splošna določila

1. člen

V skladu z določili Samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo in družbenih kriterijev za usklajevanje delitve čistega dohodka in osebnih dohodkov, določajo TOZD s tem sporazumom skupne osnove in merila za razporejanje čistega dohodka, in sicer:

- pogoje za pridobivanje dohodka,
- razpolaganje z ustvarjenim dohodkom,
- razporejanje dohodka,
- razporejanje čistega dohodka.

2. člen

Podpisnice tega sporazuma soglasno prevzemajo obvezo, da bodo svoje pravilnike o osnovah in merilih za razporejanje dohodka, razporejanje sredstev za osebne dohodke in za ostale osebne prejemke delavcev uskladile z določili tega sporazuma z družbenim dogovorom in samoupravnim sporazumom kovinske in elektro industrije ter obrti SR Slovenije.

II. Pogoji za pridobivanje dohodka

3. člen

Na osnovi pravice dela z družbenimi sredstvi in pri uresničevanju samoupravne funkcije v družbeni reprodukciji ustvarjajo delavci TOZD dohodek v odvisnosti nivoja produktivnosti svojega in skupnega družbe-

nega dela, rezultatov upravljanja in gospodarjenja s sredstvi v družbeni lasti in od uspehov prilagajanja potrebam samoupravno organiziranega tržišča in samoupravno dogovorjenih pogojev dela določenih v tem sporazumu, sporazum o združevanju v DO in sporazumu o usklajevanju medsebojnih ekonomskih odnosov pri proizvodnji skupnih proizvodov in ustvarjanju skupnega dohodka.

Dohodek podpisnic sporazuma je dohodek TOZD in se razporeja kot njihov dohodek na način določen v zakonskih predpisih in samoupravnih sporazumih DO in TOZD.

4. člen

Delavci, podpisniki tega sporazuma razpolagajo v odnosih medsebojne odvisnosti, povezanosti in solidarnosti na osnovah vzajemne odgovornosti z ustvarjenim dohodkom na način, ki je določen v samoupravnih aktih.

5. člen

TOZD podpisnice tega sporazuma pridobivajo dohodek iz skupnega prihodka.

Delovna skupnost pridobiva svoj dohodek kot rezultat vrednotenja dela v medsebojni menjavi dela z ostalimi podpisnicami sporazuma za opravljanje določenih uslug določenih v odgovarjajočih sporazumih v DO.

TOZD pridobivajo dohodek iz skupnega prihodka, ki ga ustvarjajo s prodajo proizvodov in storitev, z udeležbo na skupno ustvarjenem dohodku na osnovi združevanja dela in sredstev in po drugih podlagah določenih z zakonom ali samoupravnim sporazumom oziroma s pogodbo v skladu z zakonom.

6. člen

Delovna skupnost pridobiva svoj dohodek iz skupnega prihodka, ki ga ustvarja s svobodno menjavo dela s TOZD iz dohodka TOZD kot rezultat vrednotenja dela za opravljanje storitev. Odnose med TOZD in delovno skupnostjo ureja samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, odgovornostih in obveznostih.

7. člen

Dohodek TOZD je del skupnega dohodka in dohodka ustvarjenega na nivoju DO kot rezultat združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije, ki ga delavci ustvarjajo v denarni oblik na osnovi tekočega in minulega dela.

III. Razpolaganje z ustvarjenim dohodkom

8. člen

Delavci podpisnic sporazuma se obvezujejo, da bodo v svojem skupnem in splošnem

interesu zagotavljali materialne pogoje za stalno povečanje dohodka. V ta namen bodo združevali sredstva družbene reprodukcije v okviru DO kot tudi z ostalimi OZD v cilju zagotovitve boljšega koriščenja in povečevanja sredstev družbene reprodukcije.

9. člen

Podpisnice sporazuma ustvarjajo svoj dohodek iz celotnega prihodka, ko iz njega pokrijejo celotno vrednost materialnih sredstev porabljenih v procesu reprodukcije (materialni stroški) in zagotovijo reprodukcijo sredstev za proizvodnjo in drugih sredstev dela (stroški amortizacije).

10. člen

Dohodek TOZD, ki sodelujejo v proizvodnji skupnega proizvoda se ugotavlja na način, ki je določen v predhodnem členu tega sporazuma na osnovi predhodne razporeditve razdeljenega skupno ustvarjenega prihodka v skladu z merili določenimi v samoupravnem sporazumu o medsebojnih ekonomskih odnosih pri ustvarjanju skupnega prihodka in sporazuma o osnovah plana DO.

11. člen

Dohodek TOZD in DS, ki se pridobiva kot pripadajoči del skupno ustvarjenega dohodka na osnovi združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije se izenačuje v vsem z dohodkom TOZD in 9. člena tega sporazuma.

IV. Razporejanje dohodka

12. člen

Dohodek se razporeja na del za:

1. Osebnih dohodkov in skupna porabo delavcev.

2. Razvoj in razširitev materialne osnove združenega dela, povečevanje in obnavljanje rezerv.

3. Zagotavljanje skupnih in splošnih pogojev dela in razvoja družbe.

Del dohodka iz točke 1. in 2. predstavlja čisti dohodek.

13. člen

Pri razporejanju dohodka delavci TOZD zagotavljajo pogoje za stalen in enakomeren razvoj in za povečanje dohodka vseh podpisnic sporazuma. Za uveljavitev naloge bodo urejale družbeno ekonomske in dohodkovne odnose med seboj tako, da bo zagotovljeno realno vrednotenje dela in rezultatov dela vsake podpisnice sporazuma in vsakega delavca.

14. člen

Da bi ustvarili cilje iz predhodnega člena, so delavci podpisnic sporazuma soglasni, da: delavci podpisnic sporazuma so soglasni, da:

— se vsak delavec identificira z dohodkom TOZD, na katerega s svojim delom neposredno vpliva,

— z odgovarjajočo udeležbo OD v rezultatih združevanja dela in sredstev skupaj z

delavci ostalih podpisnic sporazuma vzpodbujajo vsakega delavca in vse skupaj za čim boljše koriščenje sredstev in njihovo povečanje,

— zagotovijo sistem individualne delitve na ta način, da bo individualni OD delavca odvisen od nivoja individualne produktivnosti in skupno ustvarjenega dohodka TOZD,

— vzpodbuja razvoj inovacijske dejavnosti in iniciativo delavcev.

15. člen

Dohodek TOZD se razporeja na:

— obveze do TOZD, ki opravljajo svojo dejavnost izven gospodarske dejavnosti, za katere je z zakonom določeno, da se financirajo iz dohodka TOZD,

— obveze, s katerimi se zagotavlja socialna varnost delavcev, za katere je določeno, da se financirajo iz dohodka TOZD na osnovi samoupravnih sporazumov ali zakona,

— obveze za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb določenih z zakonom,

— obveze do DSSS, ki opravljajo posle skupnega interesa za TOZD v DO,

— ostale obveze, ki imajo značaj pogodbenih in zakonskih obvez, denarnih kazni in drugih izdatkov, ki so nastali pri izvrševanju z zakonom določenih obvez,

— ostale obveznosti, ki izhajajo iz samoupravnih sporazumov in pogodb.

16. člen

Dohodek delovne skupnosti se razporeja na enak način kot za TOZD (člen 15), z razliko, da delovna skupnost ne izloča dela za razširitev materialne osnove dela združene-ga dela in za rezerve.

17. člen

Razlika med dohodkom in obveznostmi po členu 15 je čisti dohodek TOZD.

S čistim dohodkom TOZD delavci prosto razpolagajo v smislu določil svojih pravilnikov ob upoštevanju samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev na nivoju grupacije, regije in tega sporazuma.

18. člen

Podpisnice sporazuma bodo pred razporejanjem dohodka analizirale osnove in pogoje, pod katerimi je dohodek ustvarjen. Ta analiza mora vsebovati predvsem naslednje elemente:

— del dohodka, ki je rezultat skupnega dela na skupnem proizvodu in uslugah,

— del dohodka, ki je ustvarjen z različnimi oblikami združevanja dela in družbenih sredstev,

— del dohodka, ki je rezultat dela delavcev v TOZD,

— del dohodka, ki je rezultat izrednih ugodnosti TOZD na tržišču kot posledica koriščenja naravnih ugodnosti ali da rezultira iz ugodnejše primarne delitve dohodka.

19. člen

V razdelitvi ustvarjenega dohodka, ki je rezultat združevanja dela in sredstev sodelujejo podpisnice sporazuma, ki so sodelovale v njegovem pridobivanju, sorazmerno s svojim prispevkom.

20. člen

Dohodek ustvarjen po osnovah združevanja sredstev z drugimi TOZD, v bankah, interesnih skupnostih, zavarovalnih zavodih, je sestavni del dohodka za razporejanje.

21. člen

Del dohodka, ki je nastal kot rezultat izrednih ugodnosti ne more biti razporejen za osebne dohodke in skupno porabo, temveč se izdvoji za razširitev materialne osnove združenega dela. V kolikor v poslovanju TOZD pride do povečanja cen preko družbeno dogovorjenih, se del dohodka, ki je ustvarjen na ta način izloča za razširitev materialne osnove TOZD, pri kateri je ta dohodek ustvarjen, v kolikor to ni drugače urejeno v samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah plana DO.

22. člen

Podpisnice tega sporazuma so soglasne, da bodo delovni skupnosti zagotavljale sredstva za redno poslovanje in izvajanje skupnih poslov in to v višini, ki zagotavlja pokrivanje materialnih stroškov, izdatkov in drugih materialnih izdatkov dela in poslovanja, kot tudi osebne dohodke in skupne porabe obračunane na osnovi samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, od gubernostih in obveznostih.

23. člen

Razporejena sredstva za skupno porabo iz čistega dohodka se združujejo na nivoju DO.

V. Skupne osnove in merila za razporejanje čistega dohodka

24. člen

Pri določanju meril (proporcev) za razporejanje dohodka, bodo podpisnice sporazuma izhajale iz svojega ekonomskega interesa, ki se izraža v razširitvi materialne osnove združenega dela, zagotavljanja razvoja in povečanja osebne in skupne porabe delavcev v odvisnosti od dosežene produktivnosti dela.

25. člen

Za določanje proporcev delitve čistega dohodka na osebno in skupno porabo in na sklade bodo upoštevale naslednja načela:

— TOZD, ki ustvarjajo večji dohodek na pogojnega delavca od povprečnega dohodka na pogojnega delavca v DO izločajo več za razširjenje materialne osnove združenega dela in za rezerve od povprečnega izločanja ostalih TOZD,

— TOZD, ki ustvarjajo manjši dohodek na pogojnega delavca od povprečnega dohodka na pogojnega delavca v DO, lahko izločajo relativno manj sredstev za razširitev materialne osnove združenega dela in za rezerve od povprečja s tem, da tudi za osebo in skupno porabo izločajo manj od povprečja.

26. člen

Pri določanju odnosa delitve pri ustvarjanju večjega ali manjšega dohodka na pogojnega delavca morajo analizirati razlike oziroma upoštevati elemente kot so: opremljenost dela, koriščenje kapacitet, dosežena produktivnost in druge pokazatelje, ki vplivajo na rezultate poslovanja.

27. člen

Podpisnice sporazuma uporabljajo pri določanju odnosa v razporejanju čistega dohodka planirane povprečne proporce v razporejanju dohodka, ki morajo biti med TOZD usklajeni.

28. člen

Razporeditev čistega dohodka za osebne dohodke je odvisna od doseženega dohodka na zaposlenega in doseženega dohodka v odnosu na planiran dohodek na zaposlenega in planiran dohodek po naslednjem obrazcu:

$$OD = OD_p \cdot \left(\frac{\frac{D}{Z}}{\frac{D_p}{Z_p}} + \frac{D}{D_p} \right) : 2$$

D_p = planiran dohodek

D = dosežen dohodek

Z_p = planirano število zaposlenih

Z = dejansko število zaposlenih, izračunano na podlagi vkalkuliranih ur

OD_p = planiran osebni dohodek

OD = doseženi osebni dohodek (dovoljeno izplačilo osebnega dohodka)

29. člen

Mesečne akontacije osebnih dohodkov se določajo na enak način s tem, da se uporabi za izračun prognozirani dohodek. Kvartalno na osnovi periodičnih obračunov se izvrši proračun akontacij osebnih dohodkov.

TOZD, ki imajo prodajni program sezonskega značaja in zato neenakomerno pridobivajo dohodek po mesecih lahko upoštevajo to dejstvo pri razporejanju dohodka na ta način, da začasno razporejajo čisti dohodek na osnovi proporcev dinamike plana dohodka.

Mesečne akontacije osebnih dohodkov so odvisne od planirane mesečne dinamike prodaje in proizvodnje oziroma planirane dinamike dohodka na tej osnovi planirane mesečne dinamike osebnega dohodka. V iz-

računu mesečnih akontacij osebnih dohodkov se za doseženi dohodek (D) vnese prognozirani dohodek meseca. Kvartalno se na osnovi ugotovitve doseženega dohodka po periodičnem obračunu izvrši obračun mesečnih akontacij osebnega dohodka.

30. člen

Sklad skupne porabe se oblikuje najmanj do višine obveznosti sklada skupne porabe, največ pa do višine, ki je v sorazmerju s planom sklada skupne porabe v odnosu na doseženi dohodek.

Ta se izračuna na naslednji način:

$$SP = SP_p \cdot \left(\frac{\frac{D}{Z}}{\frac{D_p}{Z_p}} + \frac{D}{D_p} \right) : 2$$

SP_p = plan skupne porabe

SP = dosežen sklad skupne porabe (dovoljena razporeditev čistega dohodka za sklad skupne porabe)

31. člen

Podpisnice sporazuma lahko izločijo več sredstev za razširitev materialne osnove združenega dela v odnosu na proporce določene v določilih tega sporazuma.

32. člen

Pri razporejanju dohodka po periodičnih obračunih in zaključnem računu obvezno izločajo iz dohodka sredstva rezerv najmanj v višini, ki je določena z zakonom. Pri določanju višine sredstev rezerv so TOZD dolžni.

ne voditi računa o naravi svoje dejavnosti in mogočih rizikih v poslovanju z namenom, da bi se dosegla poslovna stabilnost ter materialna in socialna varnost delavcev.

33. člen

Razporejena sredstva rezerv se združujejo na nivoju DO.

VI. Končne določbe

34. člen

V kolikor TOZD ne ustvari dovolj dohodka po periodičnem obračunu ali zaključnem računu za zadovoljevanje materialne in socialne varnosti delavcev sprejmejo naslednje ukrepe:

1. Da na zborih delavcev, samoupravnih organov in sestankih družbeno političnih organizacij proučijo vzroke, ki so dovedli do takega stanja in sprejmejo konkretne sklepe in ukrepe za izboljšanje svojega ekonomskega položaja.

2. Da izdelajo posebno analizo o svojem delu in poslovanju in izdelajo sanacijski program, s katerim bodo seznanjeni vsi delavci preko zborov delavcev, kot tudi organi DO in občine.

35. člen

Na osnovi izdelanega sanacijskega programa se TOZD odločajo o pristopu k sanaciji TOZD in ukrepih za izvedbo sanacije.

36. člen

Izvajanje tega sporazuma mesečno nadzira in koordinira komisija za pravilnost obračuna OD, vsake tri mesece pa poroča samoupravnim organom in delavski kontroli.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O RAZPOREJANJU ČISTEGA DOHODKA

Na osnovi določil 115. člena Zakona o združenem delu, samoupravnega sporazuma o združevanju in samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka so delavci temeljnih organizacij združenega dela sprejeli na referendumu dne 26. 1. 1978 naslednji

- osnove za pridobivanje dohodka,
- razporejanje dohodka,
- razporejanje čistega dohodka.

II. Pogoji za pridobivanje dohodka

2. člen

Na osnovi pravice dela z družbenimi sredstvi in pri uresničevanju družbene funkcije v družbeni reprodukciji ustvarjajo delavci dohodke TOZD v odvisnosti od nivoja produktivnosti svojega in skupnega družbenega dela, rezultatov upravljanja in gospodarjenja s sredstvi v družbeni lasti in od uspehov prilagajanja potrebam tržišča in samoupravno dogovorjenih pogojev dela določenih v samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka na nivoju DO.

Samoupravni sporazum o razporejanju čistega dohodka

I. Splošne določbe

1. člen

S tem sporazumom se urejajo naslednja vprašanja:

- pogoji za pridobivanje dohodka,
- družbeno-ekonomska vsebina dohodka,

3. člen

Delavci v TOZD razpolagajo v odnosih medsebojne odvisnosti, povezanosti in solidarnosti z delavci drugih TOZD in delovne skupnosti z ustvarjenim dohodkom TOZD v skladu s tem sporazumom, zakonskimi predpisi, samoupravnimi sporazumi in z ostalimi samoupravnimi splošnimi akti.

4. člen

Z razporejanjem ustvarjenega dohodka v TOZD, delavci zagotavljajo materialne pogoje dela in razvoja, ki prispevajo k povečanju skupnega družbenega dohodka.

III. Družbeno ekonomska vsebina dohodka

5. člen

Dohodek TOZD je del skupnega družbenega dohodka, ki ga delavci ustvarijo v denarni obliki kot družbeno priznanje rezultatov skupnega družbenega dela.

Delavci v TOZD pridobivajo dohodek v odvisnosti od proizvodnosti (storilnosti) tekočega dela in uspešnosti upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi kot svojim minulim delom v TOZD in v ostalih oblikah združevanja dela in sredstev.

6. člen

Dohodek, ki ga delavci ustvarijo v TOZD predstavlja materialno osnovo pravic delavcev, da odločajo o rezultatih svojega dela in sredstvih družbene reprodukcije, s katerimi razpolagajo, osnovo za razdelitev sredstev za zadovoljevanje skupnih, splošnih in družbenih potreb in sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev.

7. člen

Delavci v TOZD pri razpolaganju z ustvarjenim dohodkom v svojem skupnem in splošno družbenem interesu zagotavljajo materialne in druge predpogoje za stalno povečanje dohodka.

Da bi dosegli optimalno koriščenje in nadaljnje povečevanje sredstev družbene reprodukcije, bodo delavci omogočali in spodbujali združevanje sredstev družbene reprodukcije.

8. člen

Da bi dosegli cilje iz predhodnega člena tega sporazuma, bodo delavci prilagajali dejavnosti svoje TOZD zahtevam tržišča, odnosno interesom in potrebam delovnih ljudi in družbe v celoti.

9. člen

Dohodek TOZD se pridobi iz celotnega prihodka, ki ga TOZD ustvari s svojim poslovanjem po pokritju vrednosti materialnih sredstev uporabljenih v celotnem procesu reprodukcije (materialni troškovi) in zagotovi reprodukcija stalnih sredstev za proizvodnjo in drugih sredstev dela (stroški amortizacije).

10. člen

Dohodek TOZD je osnova in motiv združevanja dela in sredstev z delavci v drugih TOZD, bankah in drugih finančnih organizacijah in ostalih oblikah združevanja dela in sredstev.

IV. Osnove pridobivanja dohodka

11. člen

Delavci pridobivajo dohodek TOZD in celotnega prihodka, ki ga ustvarijo:

1. S prodajo proizvodov in uslug na domačem in zunanjem trgu oziroma v okviru DO.

2. Z udeležbo pri skupaj ustvarjenem dohodku na podlagi združevanja dela in sredstev.

3. S kompenzacijo, regresom, premijo, dotalicijo ali na kakšni drugi podlagi, določeni z Zakonom ali samoupravnimi sporazumi oziroma s pogodbo v skladu z zakonom.

12. člen

Medsebojni odnosi pri skupnem ustvarjanju dohodka na osnovi združevanja dela in sredstev, se lahko vzpostavljajo samo na principih enakopravnosti pri pridobivanju dohodka, samoupravnega določanja skupnih ciljev in ostalih pogojev z možnostjo medsebojnega vplivanja na poslovno in razvojno politiko in na možnost samoupravnega usklajevanja stališč preko skupnega organa.

13. člen

Dohodek dosežen s skupnim poslovanjem, združevanjem sredstev družbene reprodukcije, s proizvodnjo skupnega proizvoda in uslug v duhu določil 12. člena tega sporazuma, je sestavni del dohodka TOZD.

V. Razporejanje dohodka

14. člen

Dohodek se razporeja na del za:

1. Osebne dohodke in skupno porabo delavcev,

2. Razvoj in razširitev materialne osnove združenega dela, povečevanje in obnavljanje rezerv.

3. Zagotavljanje skupnih in splošnih pogojev dela in razvoja družbe.

15. člen

Del dohodka TOZD razporejen za potrebe iz točke 1 in 2 predhodnega člena predstavlja čisti dohodek TOZD.

16. člen

S čistim dohodkom TOZD delavci razpolagajo v duhu določil samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka sklenjenega na nivoju grupacije in DO določil družbenega dogovora kot tudi določil tega sporazuma in drugih samoupravnih splošnih aktov.

17. člen

Z razpolaganjem čistega dohodka ustvarjajo delavci pogoje za posodobitev proiz-

vodnje in povečanje proizvodnosti svojega in skupnega družbenega dela, kot tudi za povečanje dohodka TOZD v prihodnosti.

18. člen

Dohodek TOZD se razporeja na:

— obveze do TOZD, ki opravljajo svojo dejavnost izven gospodarske dejavnosti, za katere je z zakonom določeno, da se financirajo iz dohodka TOZD,

— obveze, s katerimi se zagotavlja socialna varnost delavcev, za katere je določeno, da se financirajo iz dohodka TOZD na osnovi samoupravnih sporazumov ali zakona,

— obveze za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb določenih z zakonom,

— obveze do DSSS, ki opravljajo posle skupnega interesa za TOZD v DO,

— obveze ostale, ki imajo značaj pogodbenih in zakonskih obveznosti denarnih kazni in drugih izdatkov, ki so nastali pri izvrševanju z zakonom določenih obveznosti.

19. člen

Po pokritju obveznosti iz predhodnega člena tega sporazuma se oblikuje čisti dohodek TOZD.

20. člen

V dohodku TOZD se posebej ugotavlja del dohodka, ki je dosežen kot rezultat izjemnih ugodnosti.

VI. Razporejanje čistega dohodka

21. člen

Delavci v TOZD razporejajo čisti dohodek po določilih tega sporazuma: na osebne dohodke in skupno porabo, za razvoj in razširitev materialne osnove združenega dela in za oblikovanje, odnosno obnavljanje rezerv.

22. člen

Sredstva za skupno porabo, ki se izločajo iz čistega dohodka se vlagajo v sklad skupne porabe.

VII. Merila za delitev čistega dohodka

23. člen

Delitev čistega dohodka na del za osebno in skupno porabo in del za razširjeno reprodukcijo in rezerve se izvaja z uporabo meril samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka.

24. člen

Z letnim planom se določijo razmerja v delitvi čistega dohodka na osnovi ekonomskega interesa, ki se izraža v razširitvi materialne osnove združenega dela, zagotavljanja razvoja in povečanja osebne in skupne porabe delavcev v odvisnosti od dosežene produktivnosti dela.

25. člen

Pri vsklajevanju delitve čistega dohodka na osebno in skupno porabo in na sklade v

odvisnosti doseženega dohodka na pogojno kvalificiranega delavca se morajo analizirati razlike oziroma upoštevati elementi kot so: opremljenost dela, delovni pogoji, koriščenje kapacitet, dosežena produktivnost in druge pokazatelje, ki vplivajo na rezultate poslovanja.

26. člen

Število pogojnih delavcev se izračuna na osnovi zakonskih določil.

27. člen

Razporeditev čistega dohodka za osebne dohodke, je odvisna od doseženega dohodka na zaposlenega in doseženega dohodka v odnosu na planiran dohodek na zaposlenega, ki se izračuna na naslednji način:

$$OD = OD_p \cdot \left(\frac{\frac{D}{Z}}{\frac{D_p}{Z_p}} + \frac{D}{D_p} \right) : 2$$

D_p = planiran dohodek

D = dosežen dohodek

Z_p = planirano število zaposlenih

Z = dejansko število zaposlenih na

osnovi vkalkuliranih ur

OD_p = planiran osebni dohodek

OD = dosežen osebni dohodek (dovoljeno izplačilo osebne dohodka)

28. člen

Mesečne akontacije osebnih dohodkov se določajo na enak način skladno z določili 28. člena samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka.

29. člen

Za razširitev materialne osnove dela se lahko izloči več sredstev v odnosu na razmerja določena v tem sporazumu.

30. člen

Pri razporejanju dohodka po periodičnih obračunih in zaključnem računu se izločijo sredstva rezerv najmanj v višini, ki je določena z Zakonom. Pri določanju višine rezerv je treba upoštevati mogoče rizike v poslovanju z namenom, da bi se dosegla poslovna stabilnost ter materialna in socialna varnost delavcev.

31. člen

Sklad skupne porabe se oblikuje najmanj do višine obveznosti sklada skupne porabe, največ pa do višine, ki je v sorazmerju s planom sklada skupne porabe v odnosu na doseženi dohodek.

To pa se izračuna na sledeči način:

$$SP = SP_p \cdot \left(\frac{\frac{D}{Z}}{\frac{D_p}{Z_p}} + \frac{D}{D_p} \right) : 2$$

SP_p = plan skupne porabe

SP = dosežen sklad skupne porabe (dovoljena razporeditev čistega dohodka za sklad skupne porabe)

VIII. Končne določbe

32. člen

V kolikor TOZD ne ustvari dovolj dohodka po periodičnem obračunu ali zaključnem računu za zadovoljevanje materialne in socialne varnosti delavcev sprejme naslednje ukrepe:

1. Na zborih delavcev, samoupravnih organih in sestankih družbeno političnih or-

ganizacij prouči vzroke, ki so dovedli do takega stanja in sprejmejo sklepe in ukrepe za izboljšanje svojega ekonomskega položaja.

2. Izdela se posebna analiza o poslovanju in izdela sanacijski program, s katerim bodo seznanjeni vsi delavci preko zborov delavcev, kot tudi organi DO in občine.

33. člen

Sanacijski program predloži TOZD ostalim TOZD s predlogom za pristop k sanaciji.

34. člen

Vodstvo TOZD in strokovne službe so dolžne občasno po potrebi najmanj pa vsake tri mesece ob sprejemanju periodičnih obračunov in zaključnega računa poročati na zborih delavcev v TOZD o izvajanju tega sporazuma.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O OSNOVAH PLANA TOZD

Na osnovi določil člena 24. Zakona o združenem delu in členov 46 do 52 Zakona o osnovah sistema družbenega planiranja, Samoupravnega sporazuma o osnovah plana delovne organizacije in samoupravnega sporazuma o združitvi, delavci temeljnih organizacij združenega dela sprejemajo naslednji

Samoupravni sporazum o osnovah plana TOZD

I. Splošne določbe

1. člen

Plan je temeljni instrument ustvarjanja in delitve dohodka TOZD.

2. člen

Pravica in dolžnost delavcev je, da planirajo družbeni in materialni razvoj svoje TOZD.

S planiranjem vsklajujejo odnose družbeni reprodukciji, posebej pa še odnose pri pridobivanju in razporejanju dohodka.

3. člen

Pravico in dolžnost planiranja uresničujejo delavci tako, da samostojno sprejemajo plane v TOZD na osnovah samoupravnega sporazuma o osnovah plana delovne organizacije in tega sporazuma.

4. člen

Dohodek je temeljna kategorija planiranja ekonomskih odnosov in materialna osnova samoupravnih odnosov v TOZD. Planiranje dohodka TOZD obsega planiranje pogojev in potrebnih sredstev za ustvaritev dohodka in njegovo razporejanje na osebno, skupno

in splošno porabo, za razširitev materialne osnove dela in za rezervě.

II. Načela planiranja

5. člen

Plan TOZD mora biti rezultat postavljenih ciljev TOZD in širših družbenih ciljev.

6. člen

Plan se oblikuje na realnih možnostih TOZD in ostalih udeležencev, ki sodelujejo pri izvajanju skupnih nalog.

7. člen

Plan se izdeluje kontinuirano.

III. Vrste planov

8. člen

TOZD načrtuje in sprejema:

- dolgoročne razvojne usmeritve,
- srednjeročne plane,
- letne plane,
- operativne plane.

9. člen

Z dolgoročnimi usmeritvami se določa splošna koncepcija in orientacija TOZD, dolgoročni cilji, smeri razvoja in osnovne instrumente potrebne za realizacijo dolgoročnih razvojnih usmeritev.

10. člen

Srednjeročni plan je osnovni plan razvoja in ga sprejema TOZD za 5 let vnaprej. Dolgoročne razvojne usmeritve so izhodišče za določanje srednjeročnega plana.

11. člen

Letni plani se sprejemajo za eno leto in predstavljajo konkretizacijo srednjeročnih planov.

Z letnimi plani se določajo konkretne naloge za prihodnje plansko leto in sprejema-

jo smernice za ukrepanje za zagotovitev realizacije planov. Letni plani se oblikujejo na osnovi analiz izvrševanja srednjeročnega plana in izražajo tekočo ekonomsko politiko TOZD.

12. člen

Operativni plani se izdelujejo za krajše obdobje od enega leta, najmanj pa za vsak mesec posebej.

Z operativnimi plani se tekoče vsklajujejo v okviru ciljev letnega plana, predvsem prodaja, proizvodnja in dejavnosti, ki odločujoče vplivajo na proizvodnjo, prodajo in dohodek.

IV. Vsebina planov

13. člen

Dolgoročne usmeritve vsebujejo predvsem:

- razvojne programske usmeritve,
- razvojne cilje na področju prodaje in nabave,
- razvojne cilje na področju proizvodnje in tehnologije,
- razvojne cilje na področju kadrov,
- razvojne cilje na področju izboljšanja učinkovitosti poslovanja in organizacije dela,
- razvojne cilje na področju finančne učinkovitosti,
- razvojne cilje na področju skupne porabe in družbenega standarda.

14. člen

Srednjeročni plan vsebuje:

- plan prodaje na domačem in tujem trgu po osnovnih proizvodnih skupinah,
- plan proizvodnje po osnovnih proizvodnih skupinah,
- plan porabe ključnih surovin, materiala in energije,
- plan investicijskih vlaganj v osnovna sredstva,
- plan vlaganj sredstev za obratna sredstva,
- plan vlaganj sredstev za družbeni standard,
- plan kadrov s kadrovsko politiko,
- plan ustvaritve in razdelitve celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka,
- plan znanstveno raziskovalnega dela in razvoja novih proizvodov,
- plan kazalcev uspešnosti poslovanja.

15. člen

Letni plan vsebuje:

- plan prodaje na domačem in tujem trgu,
- plan proizvodnje z mesečno dinamiko,
- plan nabave surovin in reprodukcijskega materiala z materialno bilanco,
- plan izvoza in uvoza z devizno bilanco,
- plan raziskovalnega dela in razvoja novih proizvodov,
- plan kadrov s kadrovsko politiko,
- plan osebnih dohodkov,
- plan amortizacije,

- plan porabe in oskrbe z energijo,
- plan investicijskega vzdrževanja,
- plan propagande,
- plan varnosti pri delu,
- plan stroškov,
- plan obratnih sredstev in virov,
- plan investicijskih naložb in virov,
- plan skupne porabe in družbenega standarda,
- ovrednoten program dela delovne skupnosti skupnih služb,
- ovrednoteni programi dela TOZD skupnega pomena,
- program dejavnosti strokovnih služb TOZD,
- terminski plan dela.

16. člen

Operativni plan vsebuje:

- plan prodaje po asortimanu in izvedbah,
- plan proizvodnje po asortimanu in izvedbah,
- plan dohodka in delitve dohodka,
- plan nabave,
- plan financiranja.

17. člen

TOZD planira svoje aktivnosti po enotni metodologiji izdelave, vsklajevanja in sprejemanja planov, ki je določena s posebnim splošnim aktom na osnovi 26. člena Samoupravnega sporazuma o osnovah plana delovne organizacije.

VI. Vsklajevanje in sprejemanje planov

18. člen

Delavci v TOZD z neposrednim izjavljanjem odločajo o sprejemu plana TOZD.

19. člen

TOZD samostojno pripravlja in sprejema svoj plan in sodeluje pri izdelavi elementov plana DO in delovne skupnosti in drugih samoupravnih organizacij ali skupnosti, s katerimi je neposredno ali preko DO povezana pri ustvarjanju dohodka z združevanjem dela in sredstev ali na osnovi drugih interesov.

20. člen

V postopku izdelave osnovnih proporcov za izdelavo planov, delavci TOZD določajo smernice za plan TOZD.

21. člen

Samoupravni sporazum o osnovah plana TOZD sprejema TOZD na predlog DS TOZD z neposrednim izjavljanjem.

22. člen

Vse spremembe tega sporazuma se izvajajo po postopku, ki velja za sprejem tega sporazuma.